

OCENA STANU SANITARNEGO
POWIATU WŁOSZCZOWSKIEGO
ZA 2021R

MARZEC 2022 r.

Spis Treści

	Wstęp	3
I.	Ocena zagrożenia epidemiologicznego	4
II.	Jakość wody do spożycia i ciepłej wody użytkowej	10
III.	Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego	14
IV.	Nadzór zapobiegawczy	14
V.	Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej, kąpielisk i basenów	18
VI.	Stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza	22
VII.	Warunki sanitarno- higieniczne środowiska pracy	24
VIII.	Higiena radiacyjna	30
IX.	Nadzór nad placówkami nauczania i wychowania oraz placówkami wypoczynku dzieci i młodzieży	30
X.	Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i produktów kosmetycznych	34
XI.	Promocja zdrowia i oświata zdrowotna	39
XII.	Zakres badań i oznaczeń	44
	Podsumowanie	47

Wstęp

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego, zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U z 2021 r poz.195). Głównym celem działania Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włoszczowie w 2021r jak i w poprzednim roku było zapobieganie rozprzestrzenianiu się zakażeń wirusem SARS CoV-2 oraz promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia, bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez środki zastępcze i narkotyki, zapobieganie powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia człowieka. Zadania realizowane przez zapobiegawczy nadzór sanitarny były ściśle związane z aktywną działalnością inwestycyjną organów samorządowych oraz inwestorów funkcjonujących na terenie powiatu. W tym obszarze szczególną uwagę zwracano na rozwiązania techniczne i technologiczne, mające na celu zabezpieczenie ludzi przed nadmiernym hałasem, wpływem zanieczyszczeń atmosferycznych oraz ochrony zdrowia ludzi między innymi poprzez zastosowanie właściwych materiałów budowlanych, gwarantujących spełnienie wymogów higienicznych.

Systematyczny nadzór nad obiektami oraz przeprowadzone badania laboratoryjne umożliwiły ujawnienie nieprawidłowości i zagrożeń sanitarnych. We wszystkich takich przypadkach, mając na uwadze bezpieczeństwo sanitarne powiatu niezwłocznie podejmowano działania zmierzające do poprawy stanu sanitarno-higienicznego.

W ewidencji PPIS we Włoszczowie w 2021 r zarejestrowane były 1294 podmioty. Zaplanowano do realizacji 1100 kontroli sanitarnych. Wykonano 1974 kontrole (zakłady produkcyjne, usługowe, placówki nauczania i wychowania, placówki letniego wypoczynku dzieci i młodzieży, zakłady opieki zdrowotnej, obiekty użyteczności publicznej, środki transportu, podmioty prowadzące działalność w zakresie produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich oraz kontrole przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.) Wydano 89 decyzji merytorycznych oraz 34 płaćnicze. Nałożono 42 mandaty karnych na kwotę 1040 zł za nieprzestrzeganie przepisów przeciwepidemicznych. Pion nadzoru zapobiegawczego wydał 134 opinie sanitarne.

I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego

1. Działania w sytuacjach kryzysowych

W 2021r. na terenie powiatu włoszczowskiego odnotowano znaczny wzrost zakażeń SARS-CoV-2, zarejestrowano 2178 przypadków (w 2020 roku – 911). Były to zakażenia bezobjawowe oraz zachorowania na COVID-19. Na dzień 31.12.2021r. zgłoszono 100 zgonów co stanowi 4,6 % zachorowań.

2. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Sytuację epidemiologiczną pozostałych chorób zakaźnych w powiecie włoszczowskim w 2021 r. na tle województwa świętokrzyskiego i Polski należy uznać jako dobrą. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego w przypadku niektórych jednostek chorobowych odnotowano niewielki wzrost zachorowań na salmonellozy, bakteryjne i wirusowe zakażenia jelitowe, wirusowe zapalenie wątroby typu B i C, boreliozę. W większości jednostek wystąpił spadek zapadalności i dotyczył ospy wietrznej, krztuśca, płonicy, biegunki dzieci do 2 lat, grypy i zachorowań grypopodobnych. Nie notowano chorób zakaźnych przeciwko, którym prowadzone są szczepienia ochronne jak odra, świnka, różyczka, poliomyelitis.

W 2021 r. zgłoszono 40 pokąsań przez zwierzęta, w tym w 3 przypadkach, u poszkodowanych wykonano szczepienia p/wścieklicznie (z uwagi na brak możliwości przeprowadzenia obserwacji zwierząt). W 2020 r. zgłoszono 28 pokąsań, w tym zaszczepiono p/wścieklicznie 2 osoby.

2.1. Choroby wieku dziecięcego

Świnka (Nagminne zapalenie przyusznic)

W 2021 r. w powiecie włoszczowskim nie zgłoszono zachorowań na świnkę, podobnie jak w roku ubiegłym.

Zapadalność w roku 2021 w województwie świętokrzyskim (1,47/100 tys. mieszkańców) i w Polsce (1,26/100 tys. mieszkańców).

Różyczka

W 2021 r. w powiecie włoszczowskim nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę, podobnie jak w roku ubiegłym.

Współczynnik zapadalności w 2021 r. w województwie świętokrzyskim wynosił 0,08/100 tys. mieszkańców, w Polsce 0,13/100 tys. mieszkańców.

Odra

W powiecie włoszczowskim nie rejestrowano zachorowań na odrę od 2000 r. W województwie świętokrzyskim w 2021 r. nie było zachorowań, natomiast w Polsce odnotowano spadek zachorowań w porównaniu do roku ubiegłego (2021 r. – 14 przypadków, w 2020 r. – 29 przypadków).

Krztusiec

W 2021 r. w powiecie włoszczowskim zgłoszono 2 zachorowania na krztusiec, w 2020 r. były 3 przypadki.

W 2021 r. współczynnik zapadalności w powiecie włoszczowskim wynosił 4,47/100 tys. mieszkańców, w województwie świętokrzyskim 0,16/100 tys. mieszkańców i w Polsce 0,47/100 tys. mieszkańców.

Ospa wietrzna

W 2021 r. w powiecie włoszczowskim zarejestrowano wzrost zachorowań na ospę wietrzną – odnotowano 47 przypadki, w 2020 r. – 141 przypadki.

Współczynnik zapadalności w 2021 r. był niższy (105,04/100 tys. mieszkańców) niż w 2020 r. (313,80/100 tys. mieszkańców), oraz niższy niż w 2020r. w województwie świętokrzyskim (151,15/100 tys. mieszkańców) i w Polsce (150,37/100 tys. mieszkańców).

Płonica (szkarlatyna)

W 2021 r. w powiecie włoszczowskim zgłoszono 1 zachorowanie na płonicę.

Współczynnik zapadalności w 2021 r. w powiecie włoszczowskim był niższy (2,23/100 tys. mieszkańców) niż w 2020 r. – 11,13/100 tys. mieszkańców. Współczynnik zapadalności w 2021 r. w województwie świętokrzyskim wynosił 5,31/100 tys. mieszkańców i w Polsce 6,91/100 tys. mieszkańców.

Biegunki u dzieci do 2 lat (w tym bakteryjne, wirusowe i o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu)

W 2021 r. w powiecie włoszczowskim liczba zgłoszonych zachorowań na biegunki u dzieci do 2 lat była niższa niż w roku ubiegłym.

Współczynnik zapadalności w 2021 r. w powiecie włoszczowskim (2177,70/100 tys. dzieci do 2 roku życia) był niższy niż w 2020 r. (2997,50/100 tys. dzieci do 2 roku życia), a jednocześnie niższy niż w województwie świętokrzyskim (3158,71/100 tys. dzieci do 2 roku życia), i w Polsce (2801,52/100 tys. dzieci do 2 roku życia). W większości przypadków czynnik etiologiczny był nieznanym, o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, w tym 7 przypadków to zachorowania wirusowe.

2.2. Wirusowe zapalenia wątroby

Wirusowe zapalenia wątroby typu A

W 2021 r. w powiecie włoszczowskim nie rejestrowano zachorowań (ostatnie zachorowanie było w 1995 r.). W województwie świętokrzyskim współczynnik zapadalności wynosił 0,24/100 tys. mieszkańców, w Polsce 0,23/100 tys. mieszkańców

Wirusowe zapalenia wątroby typu B

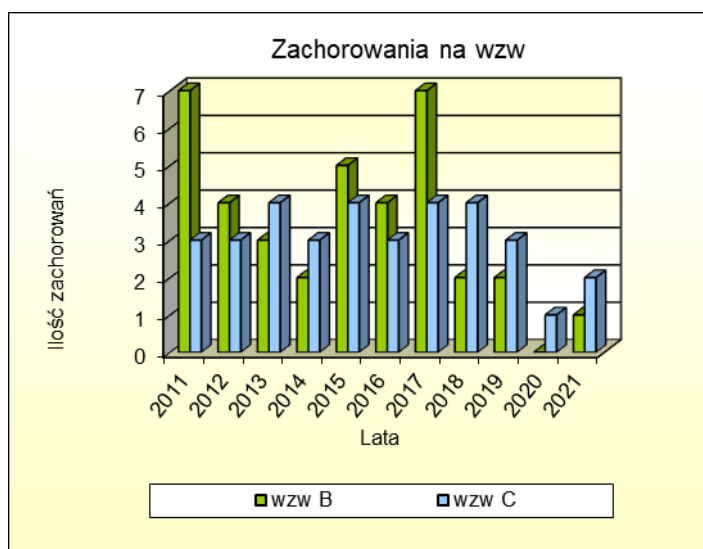
W 2021 r. w powiecie włoszczowskim zgłoszono 1 zachorowanie na wirusowe zapalenie wątroby typu B, w 2020 r. nie było zachorowań.

Współczynnik zapadalności ogółem w 2021 r. w województwie świętokrzyskim wynosił 0,49/100 tys. mieszkańców, w Polsce 3,98/100 tys. mieszkańców.

Wirusowe zapalenia wątroby typu C

W 2021 r. w powiecie włoszczowskim rejestrowano 2 zachorowania na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu C, w roku 2020 – 1 przypadek.

Współczynnik zapadalności ogółem w powiecie włoszczowskim w 2021 r. wynosił 4,47/100 tys. mieszkańców (w 2020 r. – 2,23/100 tys. mieszkańców), w województwie świętokrzyskim 0,73/100 tys. mieszkańców, w Polsce 3,27/100 tys. mieszkańców.

Wykres 1. Zachorowania na wirusowe zapalenia wątroby w latach 2011 – 2021 w powiecie włoszczowskim

2.3. Sytuacja w zakresie innych wybranych jednostek chorób zakaźnych

Inwazyjna choroba meningokokowa

W 2021 r. na terenie powiatu włoszczowskiego nie notowano inwazyjnej choroby meningokokowej. Współczynnik zapadalności w 2021 r. w województwie świętokrzyskim wynosił 0,08/100 tys. mieszkańców i w Polsce 0,27/100 tys. mieszkańców.

Inwazyjna choroba pneumokokowa

W 2021 r. na terenie powiatu włoszczowskiego nie zgłoszono przypadków inwazyjnej choroby pneumokokowej dotyczącej osób dorosłych podobnie jak w 2020 roku.

Współczynniki zapadalności w 2021 r. były wyższe w porównaniu do roku ubiegłego w województwie świętokrzyskim (0,98/100 tys. mieszkańców) i w Polsce (2,19/100 tys. mieszkańców).

Grypa (ogółem)

W 2021 r. w powiecie włoszczowskim odnotowano nieznaczny spadek zachorowań i podejrzeń zachorowań na gripę – zgłoszono 2951 chorych (w 2020 r. – 3121 przypadków), w tym około 45% zachorowań było w grupie dzieci w wieku 0 - 14 lat. W 2021 r. przeciwko grypie zaszczepiło się 1116 osób, co stanowi 2,4% populacji powiatu włoszczowskiego.

Współczynnik zapadalności na gripę w 2021 r. wynosił 6595,45/100 tys. mieszkańców (w 2020 r. – 6945,90/100 tys. mieszkańców), w województwie świętokrzyskim (4622,31/100 tys. mieszkańców) i w Polsce (7753,35/100 tys. mieszkańców).

Sytuacja epidemiologiczna grypy zgodnie z obowiązującymi procedurami podlegała stałemu monitoringowi, obowiązuje tygodniowe raportowanie.

Choroby zakaźne przenoszone przez kleszcze

Kleszczowe zapalenie mózgu

W 2021r. w powiecie włoszczowskim nie zgłoszono zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu, podobnie jak w roku ubiegłym. Współczynnik zapadalności w 2021 r. w województwie świętokrzyskim wynosił 0,16/100 tys. mieszkańców i w Polsce 0,55/100 tys. mieszkańców.

Borelioza

W 2021 r. w powiecie włoszczowskim odnotowano wzrost zachorowań na boreliozę. Zapadalność w 2021 r. wynosiła 33,52/100 tys. mieszkańców i była wyższa niż w 2020 r. – 22,26 /100 tys. mieszkańców.

Współczynnik zapadalności w 2021 r. w województwie świętokrzyskim wynosił 22,05/100 tys. mieszkańców i w Polsce – 32,40/100 tys. mieszkańców.

Salmonelozy – zatrucia pokarmowe (ogółem)

W 2021 r. w powiecie włoszczowskim odnotowano wzrost zachorowań na salmonelozy - zatrucia pokarmowe, w roku 2020 nie rejestrowano. Współczynnik zapadalności w 2021 r. wynosił 13,41/100 tys. mieszkańców, w województwie świętokrzyskim (9,96/100 tys. mieszkańców) i w Polsce (20,79/100 tys. mieszkańców).

Ogniska chorób przenoszonych drogą pokarmową

W 2021 r. w powiecie włoszczowskim nie odnotowano ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, podobnie jak w 2020.

Gruźlica

W 2021 r. zarejestrowano 4 przypadki nowych zachorowań na gruźlicę u osób dorosłych. Nie odnotowano zachorowań u dzieci do 14 roku życia.

Jednostka chorobowa	Liczba zachorowań		Zapadalność na 100 tys. mieszkańców	
	2021	2020	2021	2020
Salmonelozy – zatrucia pokarmowe (ogółem)	6	-	13.41	-
Bakteryjne zakażenia jelitowe (ogółem)	4	-	8.94	-
Bakteryjne zatrucia pokarmowe (ogółem)	-	-	-	-
Wirusowe zakażenia jelitowe (ogółem)	28	34	62.58	75.67
Biegunki oraz bakteryjne i wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2	25	36	2177.70	2997.50
Krztusiec	2	3	4.47	6.68
Płonica	1	5	2.23	11.13
Choroba meningokokowa inwazyjna (ogółem)	-	-	-	-
Ch.wywołana Streptococcus pneumoniae (ogółem)	-	-	-	-
Ch. wywołana Haemophilus Influenzae typ B (ogółem)	-	-	-	-
Borelioza z Lyme	15	10	33.52	22.26
Kleszczowe zapalenie mózgu	-	-	-	-
Ospa wietrzna	47	141	105.04	313.80
Różyczka	-	-	-	-
Wirusowe zapalenie wątroby	typu B (ostre, przewlekłe i BNO)	1	-	2.23
	typu C (ostre, przewlekłe i BNO)	2	1	4.47
Świnka	-	-	-	-
Grypa (zach., podejrzenia i zach. grypopodobne)	2951	3121	6595.45	6945.90

Tabela 1 Zachorowania i zapadalność na wybrane choroby zakaźne i zatrucia powiecie włoszczowskim w latach 2021 i 2020.

- *Zaciemnione pola to pozycje, w których zapadalność w powiecie włoszczowskim była wyższa od zapadalności w województwie świętokrzyskim w 2021 roku*
- *Pogrubiona czcionka oznacza pozycje, dla których zapadalność w powiecie włoszczowskim w 2021 roku była wyższa w porównaniu do 2020 roku.*

3. Realizacja programu szczepień ochronnych

W powiecie włoszczowskim w 2021 r. szczepieniom w ramach obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych podlegało 8 125 dzieci i młodzieży do 19 roku życia.

<i>Szczepienie ochronne</i>	<i>Rocznik obowiązujący w 2021 r</i>	<i>Rodzaj szczepienia</i>	<i>Wykonawstwo w powiecie w 2021 r.</i>	<i>Wykonawstwo w powiecie w 2020r.</i>
BCG (p/gruźlicy)	2021	Szczepienie noworodkowe	99.7 %	99.3 %
Szczepienie p/pneumokokom	2021	Szczepienie pierwotne	48.4 %	70.3 %
Szczepienie p/rotawirusom	2021	Szczepienie podstawowe	57.9	-
Szczepienie p/wzw B	2021	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	92.7 %	86.0 %
	2020	Szczepienie podstawowe	99.4 %	98.9 %
DTP (błonica+tężec + krztusiec) + p/HIB + p/Poliomyelitis	2021	Szczepienie pierwotne	48.4 %	57.6 %
	2020	Szczepienie pierwotne + uzupełniające	97.7 %	99.2 %
Odra+świnka+różyczka	2020	Szczepienie podstawowe	87.7 %	82.9 %
	2019	Szczepienie podstawowe	98.6%	98.6%
DTaP + p/Poliomyelitis (6 rok życia)	2016	Szczepienie I przypominające	86.0 %	85.5 %
Odra+świnka+różyczka (10 rok życia)	2016	Rewakcyacja	85.0 %	91.7 %
	2012	Rewakcyacja	92.5 %	99.3 %
	2011	Rewakcyacja	98.0 %	95.7 %
dTAp (błonica+tężec+krztusiec) (14 rok życia)	2008	Szczepienie II przypominające	89.9 %	95.7 %
	2007	Szczepienie II przypominające	99.4%	99.1%
Td (błonica+tężec) (19 rok życia)	2003	Szczepienie III przypominające	90.7 %	97.6 %
	2002	Szczepienie III przypominające	99.6 %	98.9 %

Tabela 2. Wykonawstwo szczepień w rocznikach podlegających szczepieniom zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych w powiecie włoszczowskim w 2021 roku

Szczepienia ochronne prowadzono w 14 placówkach podstawowej opieki zdrowotnej. Wykonywano je w ramach obowiązującego Programu Szczepień Ochronnych zgodnie z rekomendacjami MZ i GIS z zachowaniem zasad bezpieczeństwa przeciwepidemicznego.

Placówki posiadają procedury postępowania pozwalające na zachowanie łańcucha chłodniczego dla transportowanych i przechowywanych preparatów szczepionkowych. Nie odnotowano zdarzeń w wyniku, których doszło do przerwania łańcucha chłodniczego. W 2021 r. zgłoszono 13 niepożądanych odczynów poszczepienny, w tym 1 zakwalifikowano

jako poważny, 12 jako łagodny. W ośmiu przypadkach odczyny wystąpiły po szczepieniu przeciw Covid-19 u osób dorosłych. W 2021 r. zgłoszenia osób uchylających się od obowiązku szczepień ochronnych dotyczyły 8 dzieci. Z rejestru wykreślono 4 dzieci, u których uzupełniono brakujące szczepienia. W dalszym ciągu z uwagi na sytuację pandemii nie prowadzono działań w tym zakresie. Nadal pozostaje 29 dzieci (zgłoszonych łącznie w ubiegłych latach), nie zaszczepionych zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych. W 13 przypadkach powodem nie poddania dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym w dalszym ciągu był wpływ ruchów antyszczepionkowych, natomiast w przypadku 16 dzieci przyczyna nie jest znana.

Wykonawstwo szczepień ochronnych w 2021 r. utrzymywało się na podobnym poziomie roku ubiegłego. W dalszym ciągu utrzymująca się pandemia była przyczyną niewielkich spadków odsetka zaszczepionych dzieci w 6. roku życia tj. w roczniku 2016 (86,0%), 14. roku życia tj. w roczniku 2008 (89,9 %) oraz w 19. roku życia tj. w roczniku 2003 (90,7%). Jako przyczynę takiego stanu należy przyjąć m.in. okresowe odroczenia od szczepień dzieci z powodu indywidualnych przeciwwskazań oraz związane z sytuacją pandemii, a także obawy rodziców dotyczące szczepień w czasie pandemii.

II. Jakość wody do spożycia i ciepłej wody użytkowej

1. Wprowadzenie

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie prowadził nadzór sanitarny nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na podstawie art. 12 ust.1 Ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity – Dz. U. z 2020r. poz. 2028) i rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294). Zgodnie z tym rozporządzeniem, woda jest zdatna do użycia, jeżeli jest wolna od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego, wszelkich substancji w stężeniach stanowiących potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz nie wykazuje agresywnych właściwości korozyjnych i spełnia wymagania określone w jego załącznikach.

W 2021r. nadzorem sanitarnym objęto 20 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz 10 podmiotów zaopatrujących w wodę. Próbkę wody pobierane były w stałych, ustalonych z właścicielami/administratorami punktach zgodności, według rocznych harmonogramów, z częstotliwością uzależnioną od wielkości produkcji wody przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włoszczowie w ramach nadzoru

sanitarnego oraz przez przedsiębiorstwa wodociągowe i pomioty zaopatrujące w wodę w ramach kontroli wewnętrznej w zakresie monitoringu parametrów grupy A zał. 2 do rozporządzenia cytowanego wyżej (mętności, barwy, smaku, zapachu, pH, przewodności właściwej, ogólnej liczby mikroorganizmów, bakterii grupy coli, bakterii *Escherichia coli*) oraz monitoringu parametrów grupy A i B. Nadzorem sanitarnym objęto również jakość wody ciepłej użytkowej w jednym podmiocie wykonującym działalność leczniczą.

W okresie sprawozdawczym wydano 36 decyzji administracyjnych, w tym 11 unieruchamiających wodociągi.

W pięciu wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę: **Gościencin - gm. Włoszczowa, Moskorzew gm. Moskorzew, Radków – Świerków gm. Radków, Kuczków gm. Secemin, Cieśle gm. Krasocin** stwierdzono ponadnormatywną zawartość bakterii grupy coli. Również w wodzie dwóch podmiotów zaopatrujących w wodę stwierdzono bakterie grupy coli do nich należały: **wodociąg Lubachowy** oraz **wodociąg Włoszczowa ul. Śląska** - unieruchomiony 2 - krotnie w okresie sprawozdawczym. W wodzie wodociągów: Moskorzew, Cieśle, Radków-Świerków stwierdzono również obecność enterokoków.

W związku z kolejnym zanieczyszczeniem mikrobiologicznym wody w wodociągu Moskorzew (również w latach 2019-2020), który posiada jedno ujęcie wody należy zapewnić alternatywne źródło zaopatrzenia w wodę, w celu zapewnienia ciągłości dostaw wody.

Ponadto w ocenianym okresie w wodociągu Czostków gm. Krasocin stwierdzono dopuszczalną ponadnormatywną zawartość bakterii grupy coli w wodzie.

W omawianym okresie w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 141 próbek wody do spożycia, w tym 108 próbek w zakresie monitoringu parametrów grupy A i 27 próbek w zakresie monitoringu parametrów grupy A i B oraz 6 próbek wody użytkowej ciepłej. Wodę spełniającą wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia dostarczało na koniec okresu sprawozdawczego 100% kontrolowanych wodociągów (podobnie jak w 2020r.).

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie w 2021r. wydał :

- 36 decyzji merytorycznych, w tym 11 unieruchamiających wodociągi,
- 10 decyzji płatniczych.
- 192 pisma stwierdzające przydatność wody do spożycia przez ludzi.

W 2021r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie nie udzielał odstępstw dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

2.Charakterystyka poszczególnych grup urządzeń zaopatrzenia ludności w wodę.

2.1 Wodociągi o produkcji wody <100m³/d.

W tej grupie wodociągów 2021r. na terenie powiatu włoszczowskiego nadzorem sanitarnym objęto 7 wodociągów, które dostarczały wodę odpowiadającą wymaganiom rozporządzenia MZ dla 3766 odbiorców. W okresie sprawozdawczym w dwóch wodociągach – Gościencin gm. Włoszczowa i Kuczków gm. Secemin stwierdzono krótkotrwałe przekroczenie zawartości bakterii grupy coli w wodzie do spożycia przez ludzi. Wodociągi zostały unieruchomione decyzjami PPIS. Administrator wodociągów po przeprowadzonych działaniach naprawczych i uzyskaniu wyników badań stwierdzających przydatność wody do spożycia otrzymał od PPIS we Włoszczowie decyzje o uruchomieniu wodociągów. Na koniec okresu sprawozdawczego wszystkie wodociągi tej grupy dostarczały wodę spełniającą wymagania zawarte w rozporządzeniu MZ.

W ramach nadzoru sanitarnego PPIS we Włoszczowie pobrał z wodociągów tej grupy 20 próbek wody, natomiast administratorzy w ramach kontroli wewnętrznej pobrali 27 próbek. Na koniec okresu sprawozdawczego wszystkie wodociągi dostarczały wodę spełniającą wymagania zawarte w rozporządzeniu.

2.2. Wodociągi o produkcji wody 101 - 1000m³/d.

Nadzorem sanitarnym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie objął 12 wodociągów o produkcji wody od 101 do 1000m³/d. (podobnie w 2020r.), co stanowiło 63% wszystkich zewidencjonowanych urządzeń wodociągowych zbiorowego zaopatrzenia w wodę. Wodociągi z tej grupy zaopatrują w wodę największą liczbę ludności korzystającej ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia 25 041 osób. W tej grupie wodociągów PPIS we Włoszczowie pobrał 72 próbki wody w ramach nadzoru sanitarnego, a administratorzy wodociągów - 74 próbki w ramach kontroli wewnętrznej. W 2021r. w 3-ch wodociągach tej grupy stwierdzono krótkotrwałe mikrobiologiczne zanieczyszczenia wody bakteriami grupy *coli* i enterokokami tj.:

- wodociąg Moskorzew gm. Moskorzew,
- wodociąg Radków – Świerków gm. Radków
- wodociąg Cieśle gm. Krasocin.

Po stwierdzonych zanieczyszczeniach wody w/w wodociągach PPIS wydawał decyzje unieruchamiające wodociągi. Administratorzy wodociągów po podjętych działaniach naprawczych otrzymali od PPIS we Włoszczowie decyzje o przydatności wody do spożycia na podstawie wyników badań stwierdzających przydatność wody. Woda w wodociągu Cieśle poddawana była procesowi uzdatniania.

W wodociągu Czostków stwierdzono w wodzie dwukrotnie dopuszczalną ponadnormatywną ilość bakterii grupy *coli*. PPIS wydawał decyzje o warunkowej przydatności wody do spożycia. Po podjętych działaniach naprawczych zarządzający uzyskał wyniki badań wody stwierdzających przydatność wody do spożycia.

Na koniec okresu sprawozdawczego we wszystkich wodociągach z tej grupy woda odpowiadała wymaganiom rozporządzenia.

2.3. Wodociągi o produkcji wody 1001 - 10000m³/d.

W 2021r., podobnie jak w 2020r, w tej grupie wodociągów nadzorem sanitarnym objęto 1 wodociąg, który stanowił 5% wszystkich wodociągów. Wodociąg Włoszczowa zaopatrywał w wodę 12248 odbiorców. W okresie sprawozdawczym pobrano 12 próbek wody w ramach nadzoru sanitarnego oraz 16 - w ramach kontroli wewnętrznej, W okresie sprawozdawczym nie stwierdzono zanieczyszczeń wody w wodociągu Włoszczowa. W 2021r. ujęcie wody zlokalizowane we Włoszczowie przy ul. Koniecpolskiej administrator wodociągu wyłączył z użytkowania ze względów technicznych.

2.4. Wodociągi o produkcji wody 10001 - 100000m³/d.- nie dotyczy.

2.5. Inne podmioty zaopatrujące w wodę

W 2021r. nadzorem sanitarnym objęto 10 podmiotów zaopatrujących w wodę, z których woda przydatna do spożycia była dostarczana dla 295 stałych odbiorców. Z wodociągów tej grupy w ramach nadzoru sanitarnego pobrano 31 próbek wody, natomiast w ramach kontroli wewnętrznej – 25. W omawianym okresie w dwóch podmiotach zaopatrujących w wodę stwierdzono krótkotrwałe zanieczyszczenia mikrobiologiczne wody:

- Włoszczowa ul. Śląska gm. Włoszczowa
- Lubachowy 68 gm. Moskorzew.

Po stwierdzonych zanieczyszczeniach wody, PPIS wydawał decyzje unieruchamiające wodociągi. Właściciele wodociągów po podjętych działaniach naprawczych i uzyskaniu wyników badań wody stwierdzających jej przydatność do spożycia, otrzymywali od PPIS we Włoszczowie decyzje o uruchomieniu wodociągów.

2.6. Ujęcia powierzchniowe - nie dotyczy .

2.7. Przyznane odstępstwa dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

W 2021r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie nie udzielał odstępstw dla wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

3. Badania ciepłej wody w szpitalach i w budynkach zamieszkania zbiorowego na obecność pałeczek *Legionella sp.*

3.1. Badania ciepłej wody użytkowej w podmiotach leczniczych wykonujących stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne

W Szpitalu Powiatowym we Włoszczowie pobrano 6 próbek wody ciepłej użytkowej, nie kwestionowano próbek wody.

3.2. Badania ciepłej wody w budynkach zamieszkania zbiorowego

W 2021r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie nie zbadał wody ciepłej użytkowej w kierunku *Legionella sp.* w obiektach zamieszkania zbiorowego.

III. Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie nie prowadził badań powietrza atmosferycznego.

IV. Nadzór zapobiegawczy

Zadania wykonywane przez Państwową Inspekcję Sanitarną w ramach sprawowania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego podejmowane są wyłącznie na wniosek zainteresowanych podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących główne postępowania administracyjne i polegają na kontroli przestrzegania wymagań higienicznych i zdrowotnych w procesie planowania i lokalizacji, opracowania projektów i realizacji różnego rodzaju zamierzeń inwestycyjnych.

Do zasadniczych zadań wynikających z ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz obowiązujących przepisów prawnych w dziedzinie nadzoru zapobiegawczego należy w szczególności:

- opiniowanie i uzgadnianie w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opiniowanie wniosków dotyczących potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko i zakresu raportu oraz uzgadnianie warunków realizacji przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej inwestycji,
- uczestniczenie w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych.

W 2021r. przeprowadzono łącznie 23 kontroli i wizytacji obiektów, w tym:

- 16 kontroli obiektów budowlanych w związku z dopuszczeniem do użytkowania,

- 7 kontroli związanych z wydaniem opinii sanitarnej potwierdzającej spełnienie wymagań sanitarnych dla działalności lub wstępnej opinii o możliwości przystosowania lokalu do planowanej działalności usługowej.

Wydano 134 stanowisk w sprawach wymienionych poniżej.

1. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko

Podstawę działalności inwestycyjnej stanowi planowanie przestrzenne, które ma za zadanie realizować zasadę ładu przestrzennego, zrównoważonego rozwoju oraz wprowadzać rozwiązania mające na celu ochronę zdrowia ludzi i środowiska.

W ramach oceny projektów dokumentów planistycznych uzgodniono:

- *Uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko*

- liczba zajętych stanowisk – 3. Stanowiska wydawano w formie pisma, wskazując że przedmiotowa prognoza winna spełniać wszystkie wymogi określone w art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 03.10.2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz, że informacje zawarte w prognozie winny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz uwzględniać przewidywane znaczące oddziaływanie, w szczególności na życie i zdrowie ludzi, z uwzględnieniem ochrony powietrza, wód gruntowych i podziemnych, ochrony przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym.

- *Opiniowanie dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko*

- liczba zajętych stanowisk – 4. Stanowiska wydawano w formie opinii sanitarnej.

2. Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:

- *Ocena co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko*

- liczba zajętych stanowisk – 59. Niektóre inwestycje opiniowano dwukrotnie - z uwagi na uzupełnienia dokumentacji, wnoszone już po wydaniu opinii sanitarnej.

Liczba zaopiniowanych przedsięwzięć – 43, w tym: instalacje fotowoltaiczne (21), hów/hodowla bydła (2), inwestycje drogowe i kolejowe (9), kompleksy zabudowy mieszkaniowej (2), zabudowa produkcyjna i usługowa (6), urządzenia do poboru wód podziemnych (2), wydobywanie kopalin (1).

W przypadku 3 inwestycji uznano za konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania na środowisko oraz ustalono zakres raportu. Dwie inwestycje dotyczyły rozbudowy

i modernizacji zakładu, jedna inwestycja dotyczyła budowy osiedla domów jednorodzinnych (21 budynków), lokalizowanego na terenach niezurbanizowanych, pośród gruntów użytkowanych rolniczo i przy braku odpowiedniej infrastruktury technicznej i drogowej.

W pozostałych sprawach odstąpiono od obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko i sporządzenia raportu. Przedsięwzięcia te kwalifikowały się do kategorii przedsięwzięć „mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko” i cechowały się niewielkim wpływem na środowisko i zdrowie ludzi lub znajdowały się w znacznym oddaleniu od zabudowy mieszkalnej.

Niektóre dokumentacje charakteryzujące przedsięwzięcie (KIP) opracowane były w sposób bardzo szczegółowy, na wzór raportu; zawierały analizy, obliczenia i wykresy dotyczące emisji hałasu i zanieczyszczeń do powietrza; sporządzone zostały przez osoby specjalizujące się w tego rodzaju analizach.

- Wydanie opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach

- liczba zajętych stanowisk – 4.

3. Uzgodnienie dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

- liczba zajętych stanowisk – 5. Wydano 2 opinie uzgadniające i 3 pisma wskazujące uchybienia w projektowanych rozwiązaniach oraz braki w dokumentacji. W dwóch przypadkach nie przedłożono poprawionej dokumentacji do ponownej oceny. Uzgadniając dokumentacje projektowe sprawdzano, czy dla planowanego zakresu i programu funkcjonowania obiektu zostały spełnione wymagania określone w przepisach szczegółowych oraz wszystkich, mających zastosowanie przepisach i normach, wynikających z Prawa budowlanego.

Dokumentacje konsultowano z właściwymi sekcjami nadzoru bieżącego.

4. Dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego pod względem wymagań sanitarnych

- liczba zajętych stanowisk – 44. W 2021r. wpłynęło 40 zawiadomień o zakończeniu prac budowlanych inwestycji m.in.: gminnych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych (5), infrastruktury drogowej i kolejowej (5), obiektów usługowych (14), budynków użyteczności publicznej (2), instalacji na terenie zakładu produkcyjnego (2), budynków mieszkalnych (7), budynków inwentarskich (2), wież antenowych (2).

Po otrzymaniu od Inwestora lub jego mocodawcy zawiadomienia o zakończeniu realizacji inwestycji i zamiarze przystąpienia do użytkowania, kontaktowano się z petentem (pisemnie lub telefonicznie) informując o konieczności przedłożenia kompletnej dokumentacji budowy do wglądu w siedzibie tut. PSSE.

Priorytetem do przeprowadzenia kontroli były obiekty z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi, objęte bieżącym nadzorem sanitarnym.

Podczas kontroli dokonywano sprawdzenia zgodności realizacji obiektów z dokumentacją projektową w zakresie spełnienia wymagań sanitarno-higienicznych. Inwestorzy posiadali komplet dokumentacji (projekty, zgłoszenia, decyzje, uzgodnienia, wymagane prawem, protokoły badań i sprawdzeń).

W związku z dopuszczeniem do użytkowania przeprowadzono 16 kontroli w obiektach usługowych i użyteczności publicznej.

5. Inne opinie sanitarne, pisma (możliwość zmiany sposobu użytkowania obiektów, potwierdzenie spełnienia wymagań sanitarnych dla działalności, itp.).

W 2021r. liczba zajętych stanowisk wyniosła – 15, w tym: 2 opinie sanitarne, 1 decyzja, 12 pism. Rozpatrywane sprawy dotyczyły:

- odpowiedzi, na wnoszone pisemnie zapytania odnośnie przepisów i wymagań sanitarnych, niezbędnych do uwzględnienia w planowanej działalności (zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, mała gastronomia);
- opinii o spełnieniu wymagań sanitarnych w lokalu/budynku (żłobek gminny w Krasocinie, zakłady fryzjerskie);
- wstępnych opinii - pism o możliwości przystosowania lokalu do planowanej działalności usługowej (zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, mała gastronomia).

Przed wydaniem opinii, w obiektach przeprowadzano kontrole (7 kontroli).

Podsumowanie

Zadania realizowane przez zapobiegawczy nadzór sanitarny są ściśle związane z aktywną działalnością inwestycyjną organów samorządowych oraz inwestorów funkcjonujących na terenie powiatu. Realizując ustawowe obowiązki zwracano szczególną uwagę na rozwiązania techniczne i technologiczne, mające na celu zabezpieczenie ludzi przed nadmiernym hałasem, zabezpieczenie ludzi i środowiska przed wpływem zanieczyszczeń atmosferycznych oraz ochrony zdrowia ludzi poprzez zastosowanie właściwych materiałów budowlanych, zagwarantowanie właściwych warunków pracy i pobytu w pomieszczeniach.

V. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej, kąpielisk i basenów.

1. Wprowadzenie

W 2021r. w powiecie włoszczowskim na 261 obiektów użyteczności publicznej ujętych w ewidencji, skontrolowano 100 obiektów.

Na koniec okresu sprawozdawczego nie wykazano żadnego obiektu ze złym stanem sanitarno-technicznym.

W 2021r. przeprowadzono 105 kontroli obiektów użyteczności publicznej. W sezonie kąpielowym były czynne 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli. Z powodu pandemii COVID 19 Basen „NEMO” we Włoszczowie, który był czynny w okresie od 28 czerwca 2021r. do końca roku 2021.

Przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego brali udział w 2 ekshumacjach szczątków ludzkich, nadzorując prawidłowy ich przebieg. Opiniowano 3 przywozy zwłok z zagranicy oraz 4 regulaminy utrzymania czystości i porządku w gminach.

W 2021r., podobnie jak w 2020r., wzmożonym nadzorem sanitarnym objęto parkingi, w związku z zagrożeniem wynikającym z możliwości przeniesienia wirusa afrykańskiego pomoru świń na teren powiatu włoszczowskiego. Tereny parkingów oznakowano odpowiednimi ulotkami ostrzegawczymi. Nie stwierdzono nieprawidłowości w stanie sanitarno-technicznym tych obiektów.

2. Stan sanitarny wybranych obiektów i urządzeń.

2.1. Ustępy publiczne

W ewidencji znajdował się 1 ustęp publiczny, w którym wydzielono kabiny w części damskiej i męskiej oraz pomieszczenie socjalne dla pracownika. Obiekt był dostosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Środki czystościowe i dezynfekcyjne stosowane i przechowywane we właściwy sposób. Umywalki z bieżącą ciepłą i zimną wodą, wyposażone w mydło w płynie oraz ręczniki jednorazowego użycia. Ubikacja dla potrzeb osób niepełnosprawnych czynna całodobowo, obiekt monitorowany. W czasie pandemii COVID-19 w obiekcie były przestrzegane zalecenia i wytyczne przeciwdziałające szerzeniu się pandemii..

2.2. Obiekty pomocy społecznej

W ewidencji wykazano 7 obiektów opieki społecznej, w tym:

- 1 dom opieki społecznej
- 4 inne jednostki organizacyjne pomocy społecznej (w 2021r. przybył – Klub Senior + we Włoszczowie

- 2 placówki zapewniające całodobową opiekę.

W 2021r. skontrolowano 1 obiekt zaliczany do innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, w którym przebywały osoby w podeszłym wieku. Stan sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń. W obiekcie przestrzegane były procedury przeciwdziałające szerzeniu się pandemii COVID-19.

W 2021r. nie kontrolowano domu opieki społecznej i placówek zapewniających całodobową opiekę.

2.3. Obiekty hotelarskie

W tej grupie obiektów w ewidencji znajdowało się 24 obiekty świadczące usługi hotelarskie, z których w 2021r. skontrolowano 10 obiektów.

Do tej grupy obiektów zaliczono:

- 2 hotele,
- 2 motele,
- 20 innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie.

W czasie kontroli hoteli i moteli stwierdzono prawidłowe postępowanie z bielizną brudną i czystą. Pranie bielizny brudnej odbywa się we własnych pralniach lub pranie zlecane było pralniom usługowym. W jednym hotelu wszystkie pokoje są klimatyzowane. W kontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości.

W roku sprawozdawczym skontrolowano 7 obiektów, w których świadczone usługi hotelarskie. W niektórych z nich świadczone są usługi hotelarskie o wysokim standardzie. Posiadają one: restauracje, sale konferencyjne, bawialnię dla dzieci, zagospodarowane tereny wokół obiektów z miejscami do grilowania, altankami, oczkami wodnym. Właściciele obiektów agroturystycznych organizują również spływy kajakowe, kursy jeździeckich dla dzieci i młodzieży. Najliczniejsze w tej grupie są gospodarstwa agroturystyczne, w których standard świadczonych usług był najbardziej zróżnicowany, ale które ulegały ciągłej poprawie.

W 2021r. w obiektach tej grupy przestrzegane były procedury zapobiegające szerzeniu się pandemii COVID-19.

2.4. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej

W 2021r. nadzorem sanitarnym objęto 44 obiekty spośród 53 wykazanych w ewidencji. Stan sanitarno-techniczny wszystkich kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń.

W czasie kontroli zakładów kosmetycznych szczególną uwagę zwracano na zapewnienie i stosowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami

i chorobami zakaźnymi w przypadku przerwania ciągłości tkanek ludzkich, postępowanie ze sprzętem i bielizną wielokrotnego użytku. W zakładach usługowych coraz częściej stosowana była bielizna jednorazowego użytku. Gabinety kosmetyczne coraz częściej wyposażane są we własne Autoklawy. W ocenianym okresie pięć salonów spośród 12 zakupiło autoklawy. W czasie kontroli obiektów usługowych stwierdzono przestrzeganie procedur dotyczących zwalczania pandemii COVID-19.

2.5. Obiekty komunikacji publicznej

Do tej grupy w 2021r. zaliczono 7 obiektów kolejowych, podobnie jak w 2020r. Dworzec PKP Włoszczowa - Północ i Stacja PKP Włoszczowa ul. Kolejowa posiadają wydzielone poczekalnie z węzłami sanitarnymi. Nie kwestionowano stanu sanitarnego poczekalni, ubikacji, wiat. Obiekty wyposażono w pojemniki na odpady komunalne. Na terenie dworca i stacji obowiązywały zakazy palenia tytoniu i papierosów elektronicznych. W sąsiedztwie obu obiektów znajdują się wydzielone miejsca parkingowe. Dworzec i stacja zostały dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Pozostałe obiekty tej grupy to przystanki PKP posiadające w użytkowaniu wyłącznie perony, ponieważ budynki (poczekalnie) zarządzający wyłączały z użytkowania. Nie kwestionowano stanu sanitarno-technicznego obiektów z tej grupy.

W ocenianym okresie skontrolowano stan sanitarny 22 środków transportu publicznego i szkolnego należących do trzech przedsiębiorców. Nie wydano zaleceń pokontrolnych. Zakresem kontroli objęto również wyposażenie pojazdów w środki dezynfekcyjne o działaniu wirusobójczym do rąk i powierzchni oraz wyposażenie kierowców w dostateczną ilość maseczek ochronnych.

2.6. Cmentarze

W ocenianym okresie skontrolowano 12 cmentarzy, spośród 21 wykazanych w ewidencji. W czasie kontroli zwracana była na : stan sanitarno - techniczny ogrodzeń cmentarzy, prawidłową gospodarkę odpadami komunalnymi, zapewnienie wody bieżącej i ubikacji. Coraz więcej zarządzających cmentarzami zapewnia na terenach cmentarzy odpowiednie warunki do segregacji odpadów komunalnych oraz systematycznie wzrasta ilość cmentarzy, na których znajdują się ubikacje typu TOI-TOI w okresach wzmożonych odwiedzin grobów. Stan sanitarno – techniczny kontrolowanych cmentarzy nie budził zastrzeżeń.

Przedstawiciele PPIS w ubiegłym roku brali udział w 2 ekshumacjach szczątków ludzkich.

2.7. Domy Przedpogrzebowe

Na terenie powiatu włoszczowskiego ewidencją objęto 3 domy pogrzebowe. W 2021r. skontrolowano 1 dom, który został oddany do użytku w poprzednim roku.

W budynku wydzielono pomieszczenie z chłodnią, pomieszczenie do przygotowania i ubierania zwłok, wyposażone w stół ze stali nierdzewnej, sąsiadujące z magazynem odpadów, składzik porządkowy, 2 kaplice, pomieszczenia biurowe i socjalne, oddzielne sanitariaty dla pracowników i uczestników ceremonii pogrzebowych. W obiekcie opracowano procedury dezynfekcji powierzchni i rąk, postępowania z odpadami niebezpiecznymi oraz postępowania w przypadku kontaktu ze zwłokami osoby zmarłej na SARS CoV-2. Stan sanitarno-techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń. W czasie pandemii COVID-19 w obiekcie przestrzegano zalecenia i wytyczne zapobiegające się szerzeniu pandemii.

Nie dokonano kontroli zaplanowanego środka transportu przeznaczonego do przewozu zwłok i szczątków ludzkich, ponieważ przedsiębiorca zakończył tego rodzaju działalność.

2.8. Inne obiekty użyteczności publicznej

W 2021r. ewidencją w tej grupie obiektów objęto 74 obiekty (w 2020r.- 80). zakwalifikowanych jako inne obiekty użyteczności publicznej. W okresie sprawozdawczym skontrolowano 13 obiektów tej grupy (stacje paliw, stadion i hale sportowe, parkingi). W kontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości, zarówno w stanie sanitarno-technicznym obiektów, jak również w zakresie przestrzegania procedur mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się pandemii COVID-19.

W ocenianym okresie ukończono rozbudowę Domu Kultury we Włoszczowie, dzięki któremu budynek uzyskał nowoczesny wygląd. Jedną ze ścian służyć będzie do wyświetlania filmów w kinie plenerowym. Efektem rozbudowy było powiększenie przestrzeni do stworzenia niewielkiego amfiteatru. We wnętrzu budynku zapewniono salę taneczną i szatnie. W sali tanecznej umieszczono mobilną trybunę dzięki, której istnieje możliwość wykorzystania przestrzeni jako sali projektowej czy wykładowej. Nowo powstała część domu kultury połączono z istniejącym budynkiem przeszklonym łącznikiem, wyposażonym w platformę dla osób niepełnosprawnych.

Również nastąpiły zmiany w wyglądzie Stacji Paliw we Włoszczowie ul. Jędrzejowska. Przeprowadzono remont stacji polegający na odnowieniu elewacji budynku, wymianie dystrybutorów, wymianie posadzki i wyposażenia w ubikacji oraz w pomieszczeniu obsługi klientów.

Ponadto uległ poprawie stan sanitarno-techniczny stadionu i hali sportowej we Włoszczowie. Przeprowadzono remont pomieszczeń szatni dla zawodników i pomieszczeń sanitarno-higienicznych na stadionie sportowym (wymieniono terakotę, prysznice, zapewniono wentylację mechaniczną) oraz odnowiono pomieszczenie sali do ćwiczeń, wymieniono terakotę i drzwi w pomieszczeniach szatni hali sportowej.

2.9. Kąpieliska, miejsca wykorzystywane do kąpieli i baseny kąpielowe

W okresie sprawozdawczym na terenie powiatu włoszczowskiego nie zorganizowano kąpielisk. W okresie kąpielowym 2021r. nadzorem sanitarnym objęto 2 miejsca okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli. Zarządzający terminowo wykonywał badania wody w ramach kontroli wewnętrznej i przysyłał wyniki badań do PPIS we Włoszczowie. Na ich podstawie PPIS wydał 4 oceny jakości wody. Woda była przydatna do kąpieli.

Baseny kryte.

Na terenie powiatu włoszczowskiego znajdował się jeden basen kryty - Basen NEMO we Włoszczowie, który ze względu na panującą pandemię COVID-19 był czynny od 28 czerwca 2021r. do końca roku. W okresie tym jakość wody badana była w ramach kontroli wewnętrznej przez zarządcę basenu zgodnie z opracowanym rocznym harmonogramem i odpowiadała wymaganiom sanitarnym zawartym w rozporządzeniu dla wody przeznaczonej do kąpieli.

Również PPIS we Włoszczowie w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego wykonał badanie wody w nieckach basenowych, wody doprowadzanej do niecek basenowych, w natryskach oraz doprowadzanej do pływalni.

Analizując wyniki kontroli przeprowadzonych w 2021r. w zakresie higieny środowiska należy stwierdzić, że w opisywanych wyżej obiektach nie stwierdzono uchybień zagrażających zdrowiu i życiu ludzi.

VI. Stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza.

1. Szpitale – Po przekazaniu nadzoru przez ŚPWIS, pracownicy PPIS we Włoszczowie nie przeprowadzili żadnej kontroli z uwagi na prowadzenie działań związanych z epidemią SARS-CoV-2.

2. Szpitale uzdrowiskowe i sanatoria – nie dotyczy

3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, itp.).

Na terenie działalności PSSE we Włoszczowie funkcjonuje 19 podmiotów leczniczych, do których należy 27 placówek służby zdrowia. W okresie sprawozdawczym w tej grupie obiektów przeprowadzono 13 kontroli, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości.

W autoklawy wyposażone było 5 placówek. W 2021r. była systematycznie prowadzona wewnętrzna biologiczna i chemiczna kontrola skuteczności sterylizacji, badań

zakwestionowanych nie było. Podmioty, które nie posiadają autoklawów stosują sprzęt jednorazowy lub zlecają wykonanie sterylizacji. W 1 placówce nie wykonuje się żadnych zabiegów, udziela się jedynie porad lekarskich, w związku z czym nie korzysta się z narzędzi medycznych. Roztwory preparatów dezynfekcyjnych we wszystkich placówkach przygotowywane i stosowane są wg opracowanych procedur.

We wszystkich placówkach prowadzona jest kontrola wewnętrzna w celu zapobiegania szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych wg opracowanych procedur.

3.1 Zaopatrzenie w wodę.

Wszystkie podmioty lecznicze (tj. przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, itp.) zaopatrywane były w wodę dobrej jakości, spełniającą wymogi sanitarne. W podmiotach tych źródłami zaopatrzenia w wodę są wodociągi zbiorowego zaopatrzenia. Jakość wody z tych wodociągów była pod stałym nadzorem Państwowej Inspekcji Sanitarnej.

3.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi

Wszystkie przychodnie, poradnie, ośrodki zdrowia z terenu powiatu włoszczowskiego posiadają stosowne umowy ze specjalistycznymi firmami, uprawnionymi do odbioru odpadów niebezpiecznych – medycznych i komunalnych. W w/w podmiotach odpady segregowane są w miejscu ich powstawania, zgodnie z opracowanymi procedurami i instrukcjami. Transportem wewnętrznym odpadów medycznych zajmuje się przeszkolony personel, zapoznany z procedurami postępowania z odpadami tego rodzaju. Do czasu odbioru przez firmy zewnętrzne, odpady o kodzie 180103 przechowywane są w wydzielonych pomieszczeniach, wyposażonych w przenośne urządzenia chłodnicze. Wszystkie podmioty lecznicze posiadają odpowiednią dokumentację w zakresie odbioru odpadów.

3.3. Gospodarka bielizną.

W podmiotach leczniczych realizujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne pranie bielizny wielorazowego użycia zlecane było zewnętrznym firmom specjalistycznym lub bielizna prana była we własnym zakresie. Transport bielizny do pralni zewnętrznych zapewniają usługobiorcy. Coraz częściej podmioty stosują bieliznę jednorazowego użycia. Przechowywanie czystej bielizny i odzieży ochronnej odbywa się w wydzielonych miejscach (szafach) lub wydzielonych pomieszczeniach, natomiast - brudnej w wyznaczonych miejscach (pojemnikach).

4. Praktyki zawodowe

W tej grupie obiektów w 2021 r. funkcjonowało 30 obiektów (26 gabinetów

prywatnych, 4 gabinety fizjoterapii). Ogółem przeprowadzono 10 kontroli sanitarnych w 10 obiektach.

Podczas kontroli zwracano uwagę na opracowanie i wdrożenie procedur mających na celu zapobieganie szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych. Nieprawidłowości w tym zakresie nie stwierdzono. We wszystkich placówkach systematycznie prowadzona jest kontrola wewnętrzna.

Własne autoklawy posiadało 9 gabinetów stomatologicznych. Wewnętrzna kontrola skuteczności sterylizacji była prowadzona w placówkach systematycznie, badań zakwestionowanych nie było. Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie pakowania i przechowywania sprzętu medycznego poddawanego sterylizacji.

W skontrolowanych obiektach nie stwierdzono nieprawidłowości zakresie przygotowywania roztworów preparatów dezynfekcyjnych i ich stosowania.

W gabinetach obowiązuje zakaz palenia tytoniu i papierosów elektronicznych.

4.1. Zaopatrzenie w wodę.

Wszystkie gabinety zaopatrywane były w wodę z wodociągów zaopatrzenia zbiorowego, spełniającą wymogi sanitarne.

4.2. Postępowanie z odpadami medycznymi i komunalnymi.

Placówki wytwarzające odpady medyczne przechowywały je w wydzielonych magazynach wyposażonych w lodówki. Odpady medyczne były odbierane i utylizowane przez firmy spoza terenu powiatu włoszczowskiego.

4.3. Gospodarka bielizną.

Bielizna brudna była prana w pralniach ośrodków zdrowia, w których mieszczą się gabinety oraz we własnym zakresie.

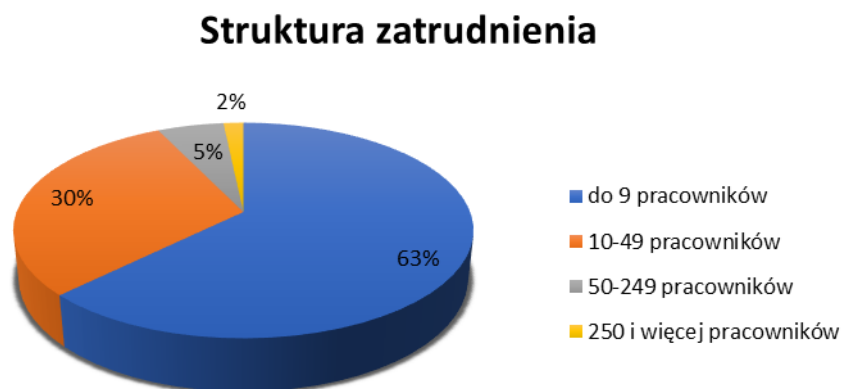
II. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy

Głównym zadaniem Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska Pracy jest prowadzenie nadzoru nad warunkami środowiska pracy celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy. Kontrole pionu higieny pracy dotyczą również produkcji, obrotu oraz stosowania przez podmioty gospodarcze substancji chemicznych ich mieszanin, produktów biobójczych, detergentów i prekursorów kat. 2 i 3.

Kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

W rejestrze obiektów podległych Nadzorowi Środowiska Pracy w 2021 roku znajdowało się 181 zakładów pracy, które zatrudniały ogółem 5.142 pracowników.

W powiecie włoszczowskim w 2021 roku przeważały małe przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 pracowników. Drugą co do wielkości grupę stanowiły podmioty gospodarcze zatrudniające od 10 do 49 pracowników.

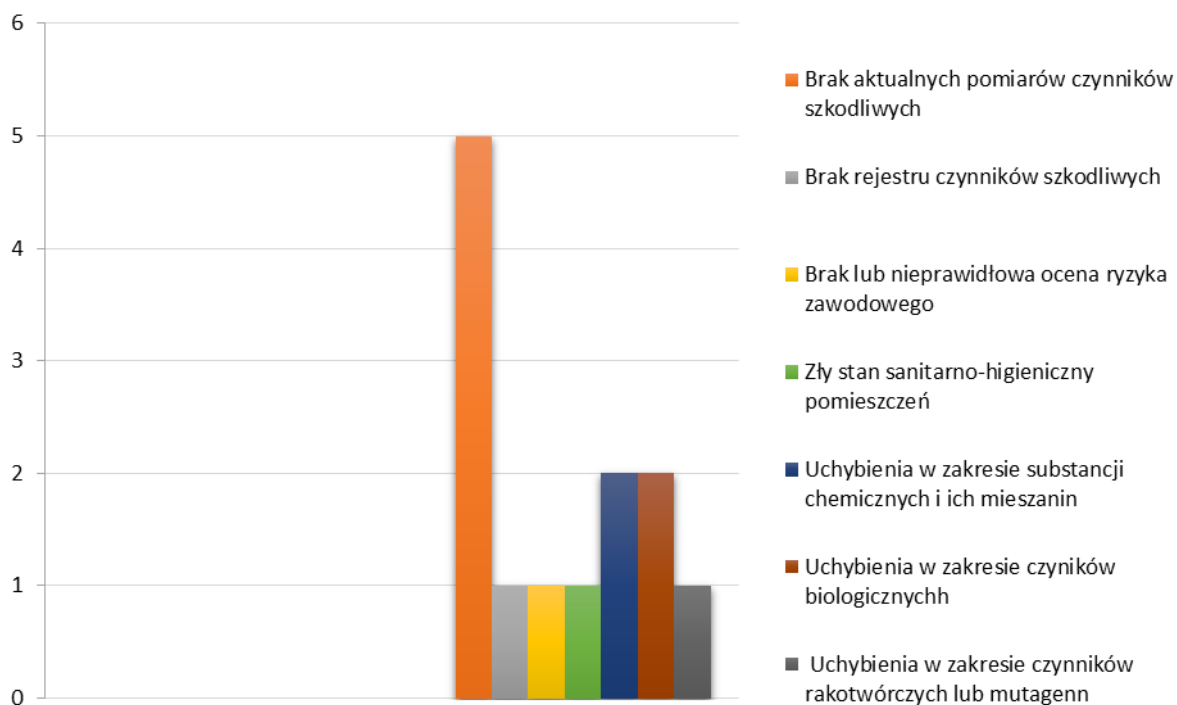

Wykres 2. Struktura wielkości zakładów pracy w powiecie włoszczowskim w 2021 roku.

W minionym roku skontrolowano 55 obiektów zatrudniających 3154 osób. Najliczniejszą grupę skontrolowanych przedsiębiorstw stanowiły zakłady produkujące żywność, wyroby budowlane oraz podmioty wprowadzające do obrotu substancje i mieszaniny niebezpieczne (w tym produkty biobójcze).

W związku z wprowadzonym stanem epidemii związanym z zagrożeniem zakażeniem wirusem SARS-CoV-2 wywołującym chorobę COVID-19 w 2021r. ograniczono planowe działania kontrolne w obiektach nadzorowanych.

Przeprowadzone kontrole zakładów pracy dotyczyły głównie: oceny stanowisk pracy pod kątem narażenia zawodowego pracowników na czynniki szkodliwe i uciążliwe występujące w środowisku pracy, oceny zaplecza sanitarno-higienicznego jego wielkości i wyposażenia, przestrzegania reżimu sanitarnego w związku z wystąpieniem stanu epidemii SARS-CoV-2, zabezpieczenia pracowników w odzież roboczą i środki ochrony indywidualnej, zaopatrzenia w środki czystości. W 2021 roku dużą uwagę poświęcono ocenie realizacji wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu substancji chemicznych i ich mieszanin (w tym za pośrednictwem sprzedaży internetowej) zgodnie z wymogami UE.

Wykres 3. Odsetek najistotniejszych uchybień stwierdzonych w skontrolowanych zakładach pracy w 2021 roku.

Jak wynika z powyższego wykresu najczęstszym stwierdzanym podczas przeprowadzania kontroli uchybieniem był brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych występujących w zakładach pracy.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami z zakresu bieżącego nadzoru sanitarnego wydano 14 decyzji, zawierających 23 nakazy, które dotyczyły:

- przeprowadzenia badań i pomiarów czynników szkodliwych – 5
- sporządzenia rejestru czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy oraz odpowiadającym im kart badań i pomiarów – 1
- doprowadzenia do należytego stanu higieniczno-sanitarnego pomieszczeń socjalnych i urządzeń higieniczno-sanitarnych - 1
- przeprowadzenia/uzupełnienia oceny ryzyka zawodowego – 1
- wypełnienia obowiązków związanych z zatrudnianiem pracowników w narażeniu na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (m.in. brak informacji w ocenie narażenia zawodowego, brak rejestru prac, brak rejestru pracowników, nie przekazywanie informacji o narażeniu do PWIS/OIP) – 1
- wypełnienia obowiązków związanych z zatrudnianiem pracowników w narażeniu na występowanie w środowisku pracy szkodliwych czynników biologicznych (m.in. brak

informacji w ocenie narażenia zawodowego, brak rejestru prac, brak rejestru pracowników, brak wykazu czynników) – 2

– sporządzenia i aktualizowania spisu stosowanych w zakładzie substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie – 1 nakaz

– zapewnienia pracownikom dostępu do aktualnych kart charakterystyki dla stosowanych

w zakładzie substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie – 1 nakaz

– przedłużenia terminu wykonania zaleceń – 10 nakazów.

W minionym roku nie wydano decyzji unieruchamiających stanowiska lub zakład pracy.

W ramach nadzoru sanitarnego nad warunkami pracy w roku 2021 Pracownia Badań i Pomiarów Środowiska Pracy PSSE we Włoszczowie, przeprowadziła badania i pomiary czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy, tj. stężenia pyłów (frakcja wdychalna), zawartość/stężenie krystalicznej krzemionki we frakcji respirabilnej, pomiary stężenia tlenu węgla, poziomu natężenia hałasu oraz natężenia oświetlenia elektrycznego w 11 obiektach. Na podstawie uzyskanych wyników badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy nie stwierdzono przekroczeń wartości dopuszczalnych.

Nadzór nad substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi

W roku 2021 kontynuowano nadzór nad bezpieczeństwem chemicznym - skontrolowano łącznie 25 obiektów, w tym:

- 15 podmiotów stosujących substancje i mieszaniny chemiczne,
- 5 podmiotów zajmujących się wprowadzaniem do obrotu środków biobójczych,
- 10 podmiotów stosujących w działalności gospodarczej produkty biobójcze,
- 2 podmioty stosujące prekursory narkotykowe kategorii 2 i 3.

W skontrolowanych zakładach substancje chemiczne i ich mieszaniny wykorzystywane były do zapewnienia właściwego stanu sanitarnego pomieszczeń i urządzeń lub występowały w prowadzonych procesach technologicznych. Podczas przeprowadzonych kontroli zwracano uwagę na przestrzeganie przepisów ustawy o substancjach chemicznych i ich mieszaninach oraz aktów wykonawczych, ich właściwą klasyfikację, oznakowanie,

opakowanie oraz sprawdzano warunki ich magazynowania. Egzekwowano obowiązek posiadania aktualnych spisów używanych substancji i ich mieszanin oraz kart charakterystyki.

Podczas przeprowadzania kontroli w zakresie oceny realizacji wymogów w zakresie stosowania substancji chemicznych i ich mieszanin w jednym przedsiębiorstwie stwierdzono uchybienia dot. braku aktualnego spisu stosowanych substancji niebezpiecznych, mieszanin niebezpiecznych, substancji stwarzających zagrożenie lub mieszanin stwarzających zagrożenie oraz braku kart charakterystyki. W związku ze stwierdzeniem powyższych nieprawidłowości wszczęto postępowanie administracyjne, a następnie wydano decyzję nakazującą uzupełnienie dokumentacji zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Głównym założeniem sprawowania nadzoru nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi było sprawdzenie zapewnienia pracownikom: odpowiednich pomieszczeń higieniczno-sanitarnych, zaopatrzenia w odzież roboczą, zapoznania z oceną ryzyka zawodowego oraz zapewnienia szkoleń uwzględniających występowanie szkodliwych czynników biologicznych w środowisku pracy.

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu włoszczowskiego przeprowadzono 14 kontroli w zakładach, w których istnieje potencjalne zagrożenie czynnikami biologicznymi zaliczanymi do 2 i 3 grupy zagrożenia (głównie w zakładach produkujących żywność). Podczas kontroli pod kątem narażenia na czynniki biologiczne w czterech spośród skontrolowanych obiektów stwierdzono uchybienia tj. brak oceny narażenia zawodowego uwzględniającej narażenia na działanie szkodliwych czynników biologicznych (1 zakład), brak rejestru prac narażających na czynniki biologiczne z grupy 3 (2 zakłady), brak rejestru pracowników pracujących w narażeniu na czynniki biologiczne z grupy 3 (1 zakład). W podmiotach poddanych kontroli w roku 2021 w kontakcie z czynnikami biologicznymi pracowało 221 pracowników.

Choroby zawodowe

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny realizując zadania dotyczące nadzoru nad warunkami pracy w zakresie występowania czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy oraz sposobu wykonywania pracy, prowadzi postępowania administracyjne w sprawach chorób zawodowych. W toku postępowania właściwy inspektor sanitarny wydaje imienną decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej bądź o braku podstaw

do jej stwierdzenia.

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włoszczowie w minionym roku nie wpłynęły żadne nowe zgłoszenia podejrzenia choroby zawodowej. W 2021 roku przeprowadzono 3 dochodzenia epidemiologicznych w zakładach pracy, które dotyczyły sporządzenia karty oceny narażenia zawodowego.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie w minionym roku wydał 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej, dla 2 postępowań wszczętych w roku 2019, tj.:

- *pylice płuc: pylica krzemowa (wymieniona w pozycji 3.1 wykazu chorób zawodowych),*
- *przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym (wymieniona w pozycji 15 wykazu chorób zawodowych).*

Środki zastępcze

Na terenie powiatu włoszczowskiego w 2021 roku nie odnotowano przypadku prowadzenia działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzenia do obrotu nowej substancji psychoaktywnej – do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Włoszczowie nie wpłynęły informacje od Inspektora do spraw Substancji Chemicznych dotyczące wydanych zezwoleń, o których mowa w art. 40a ust. 1 (ustawy o p.n.), oraz wniosków złożonych przez przedsiębiorców, o których mowa w art. 40a ust. 2 (ustawy o p.n.) .

W minionym roku na terenie nadzorowanym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włoszczowie nie zidentyfikowano również przypadków produkcji, dystrybucji, wprowadzania do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w związku z czym nie prowadzono wspólnych kontroli z Policją lub Służbą Celną. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie w 2021 roku nie wszczynał nowych postępowań administracyjnych w/s posiadania/wprowadzania do obrotu środków zastępczych z uwagi na brak wystąpienia powyższych zdarzeń.

W 2021 roku współpracowano z Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym we Włoszczowie w zakresie zgłaszania przypadków zatrucia dopalaczami - do PSSE we Włoszczowie nie wpłynęły zgłoszenia przypadków zatruc oraz zgonów pośrednio bądź bezpośrednio związanych z użyciem środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

Biorąc pod uwagę skalę zagrożenia wynikającego szczególnie z przyjmowania „nowych narkotyków” przez młodzież, na terenie powiatu prowadzone były działania edukacyjne poprzez dystrybucję materiałów edukacyjnych mających na celu przedstawienie zagrożeń wynikających z używania środków zastępczych przez młodzież w wieku szkolnym.

VIII. Higiena radiacyjna

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie nie prowadzi nadzoru w tym zakresie.

IX. ocena stanu sanitarnego placówek dla dzieci i młodzieży

1. Informacje ogólne

W 2021 r pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włoszczowie było 74 placówek

w tym:

- żłobki -2
- przedszkola funkcjonujące samodzielnie -9
- szkoły podstawowe –8
- zespoły szkół – 15
- liceum ogólnokształcące -1
- niepubliczne technikum zawodowe -1
- branżowe szkoły - 2
- świetlica środowiskowa -1,
- zakład doskonalenia zawodowego- 1
- stacja harcerska- 1
- Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze- 2
- Poradnia pedagogiczna -1
- placówki wypoczynku dzieci i młodzieży – 30 (wypoczynek letni - 30 i zimowy 0)

Z uwagi na trwającą epidemię i zdalne nauczanie oraz obostrzenia z tym związane w minionym roku skontrolowano 54 placówki (41 stałych placówek oraz 23 placówki letniego wypoczynku). Przeprowadzono w nich 65 kontrole, które miały na celu ocenę zgodności warunków higieniczno – sanitarnych obiektów z aktualnie obowiązującymi przepisami.

2. Nadzór nad warunkami sanitarnymi w placówkach dla dzieci i młodzieży

Kontrole uwzględniały zagadnienia w zakresie oceny:

- stanu sanitarno-technicznego budynków i pomieszczeń,

- warunków sanitarnych do utrzymania higieny osobistej uczniów,
- bezpiecznego użytkowania bloków sportowych i terenowych urządzeń kultury fizycznej,
- dostosowania mebli szkolnych/przedszkolnych do zasad ergonomii,
- higieny pracy umysłowej uczniów-oceny tygodniowych rozkładów zajęć lekcyjnych,
- oceny warunków sanitarnych w gabinetach profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej,
- dożywiania uczniów,
- warunków wypoczynku i rekreacji,
- przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych

3. Stan sanitarny budynków.

Stan bieżącej czystości w placówkach systemu oświaty nie budzi zastrzeżeń. Corocznie w budynkach przeprowadzane są remonty i modernizacje.

W ostatnich latach przedszkola zostały wyposażone w nowe urządzenia rekreacyjne z certyfikatami bezpieczeństwa, w związku z tym atrakcyjność zabawy i rekreacji na placach zabaw zdecydowanie wzrosła. Systematycznie wymieniany jest piasek w piaskownicach, piaskownice po zakończeniu zajęć zabezpieczane są przed dostępem zwierząt, zapewnione są regulaminy korzystania z urządzeń i terenów rekreacyjnych. W omawianym okresie oddano do użytkowania żłobek gminny z placem zabaw i urządzeniami rekreacyjnymi.

4. Zaplecze sanitarne placówek dla dzieci i młodzieży oraz warunki do utrzymania higieny osobistej.

Podłączenie do sieci wodociągowej gminnej lub miejskiej posiadają wszystkie szkoły i przedszkola. Tylko jeden obiekt korzysta z własnego wodociągu jest to Stanica Harcerska w Białym Brzegu – obiekt wykorzystywany w okresie letnim jako miejsce wypoczynku dzieci i młodzieży. Jakość wody zgodna z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017r. poz. 2294).

Wszystkie placówki mają zapewnioną ciepłą bieżącą wodę. Nadal w szkołach brak rozwiązań umożliwiających zapewnienie uczniom dostępu do wody do picia (np. woda w dzbankach lub z dystrybutora). Z 54 skontrolowanych w minionym roku placówek **podłączenie do kanalizacji centralnej** posiada 26, oraz 3 placówki posiadają zbiorniki bezodpływowe, a 2 placówki własne oczyszczalnie ścieków. Trzy placówki nie zapewniły standardów

dostępności do urządzeń ustępowych oraz w 4 placówkach nie zachowano standardów dostępności do umywalek.

Wielkość ta jest zmienna i zależna od aktualnej liczby uczniów w szkole. Pomieszczenia higieniczne dla uczniów są wyposażone w środki do utrzymania higieny osobistej (mydło, ręczniki jednorazowego użytku, suszarki, papier toaletowy, instrukcje myci rąk). Wyposażenie jest sprawne.

5. Ergonomia wyposażenia placówek dla dzieci i młodzieży

Skontrolowano w minionym roku dostosowanie mebli szkolnych do wzrostu uczniów na 221 stanowiskach w 4 placówkach w 11 oddziałach. Stoliki i krzesła oznakowane są numerem określającym wielkość mebla. Wychowawcy wywiązują się z obowiązku sporządzania 2 razy roku oceny dostosowania mebli do wzrostu uczniów. Uczniowie są zapoznani z wynikami przeprowadzonych pomiarów oraz są poinformowani z których rozmiarów mebli powinni korzystać.

6. Zapewnieni miejsca na podręczniki i przybory szkolne.

Zgodnie z zapisem § 4a rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 grudnia 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jednolity Dz. U. z 04.09.2020r poz. 1604), dyrektor szkoły zapewnia uczniom w szkole miejsce na pozostawienie podręczników i przyborów szkolnych. Wymóg ten jest realizowany przez szkoły w różny sposób. Najmłodszy uczniowie mają wydzielone pojedyncze szafki lub półki na przybory szkolne, starsi uczniowie mają wydzielone zazwyczaj wspólne półki. Nie jest to jednak efektywne rozwiązanie problemu przeciążonych uczniowskich tornistrów i plecaków. Dyrektorzy szkół informują, iż w wielu przypadkach uczniowie nie korzystają z możliwości pozostawienia podręczników na terenie placówki, ponieważ program nauczania wymaga zabrania podręcznika i odrobienia zadanych prac domowych.

7. Warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Uczniowie 2 zespołów szkół nie posiadają sali gimnastycznej – korzystają z hal sportowych sąsiadujących ze szkołą. Młodzież z niepublicznego technikum i niepublicznej szkoły branżowej na zajęcia wychowania fizycznego dochodzi na salę gimnastyczną przy PCKR we Włoszczowie. Szkoły podstawowe mają zapewnione sale gimnastyczne, 1 funkcjonująca szkoła filialna(kl I-III) posiada salę rekreacyjną „Radosna Szkoła”. Z 24 skontrolowanych w bieżącym roku szkół boiska sportowe posiada 20.

8. Rozkład zajęć oraz organizacja czasu pobytu w szkole

Ocenie poddano rozkład zajęć w 36 oddziałach, w 5 szkołach. Zgodnie z przepisami określonymi w § 4 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 października 2018 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z14.11.2018r poz. 2140), rozkład zajęć dydaktyczno-wychowawczych ułożony był z uwzględnieniem równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia, zróżnicowania zajęć w każdym dniu oraz możliwości psychofizycznych uczniów do podejmowania intensywnego wysiłku umysłowego w ciągu kolejnych dni w okresie tygodnia. W 18 szkołach zapewniono przerwy 10 minutowe i przynajmniej jedną przerwę dłuższą, w pozostałych szkołach przerwy krótsze niż 10 minut i przynajmniej jedną przerwę 15-20 minutową. W analizowanym okresie nie prowadzono pomiarów oświetlenia w placówkach oświatowych ani badań obciążenia uczniów ciężarem tornistrów.

10. Warunki sanitarne zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży.

W omawianym okresie na terenie powiatu funkcjonowało 30 placówek letniego wypoczynku dzieci i młodzieży skontrolowano 23. W skontrolowanych placówkach z uwagi na obostrzenia spowodowane epidemią COVID -19 wypoczywało 926 dzieci. Wypoczynek zorganizowany był tylko w formach wyjazdowych, odbywał się w Stacji Harcerskiej, Gospodarstwie Agroturystycznym oraz w formie obozów harcerskich bez stałej infrastruktury. Organizatorzy wypoczynku dopełnili obowiązku zgłoszenia wypoczynku do Kuratora Oświaty, zapewnili prawidłowe warunki podczas trwania wypoczynku oraz przestrzegali wytycznych przeciwepidemicznych .

11. Żłobki

Na terenie powiatu funkcjonują 2 żłobki . Uczęszczają do nich dzieci po ukończeniu 1 roku życia. Warunki sanitarno-higieniczne dla dzieci są zapewnione. Wyposażenie stanowią meble z certyfikatem zgodności, leżanki oraz łóżeczka. W pomieszczeniach higieniczno –sanitarnych zapewniono ciepłą bieżącą wodę, prawidłowe wyposażenie, środki do utrzymania higieny osobistej dzieci (ręczniki jednorazowe, chusteczki, pieluchy, środki myjące i do pielęgnacji ciała). Prawidłowo prowadzone są procesy mycia i dezynfekcji pomieszczeń i sprzętu . Zapewniono place rekreacyjne dla maluchów.

12. Postępowanie administracyjne:

Wydano 7 decyzji administracyjnych. W tym:

- 1 decyzję na doprowadzenie ścian i sufitów do należytego stanu w szatni i jadalni.
- 1 decyzję na zapewnienie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych w przedszkolu oraz doprowadzenie urządzenia rekreacyjnego do należytego stanu.
- 3 decyzje prolongujące termin realizacji zarządzeń wydanych w roku 2021 i w latach wcześniejszych

- 2 decyzje płatnicze.

Sprawdzono wykonanie zarządzeń z 5 decyzji wydanych w latach 2016-2021 .

Wnioski

Stan sanitarny i techniczny obiektów nauczania i wychowania poprawia się w każdym roku. Wszystkie placówki są skanalizowane i jest zapewniona ciepła bieżąca woda. Na przestrzeni ostatnich lat poprawiło się wyposażenie szkół w meble i sprzęt sportowy z certyfikatami zgodności.

W dalszym ciągu opieka medyczna w placówkach nauczania i wychowania jest niewystarczająca ze względu na brak stałej, całodziennej opieki pielęgniarskiej oraz opieki stomatologicznej. Wobec zagrożeń i problemów zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży konieczne jest podjęcie działań zmierzających do zapewnienia gabinetów profilaktycznej opieki zdrowotnej na terenie szkół oraz zapewnienie etatów pielęgniarki szkolnej.

X. Stan sanitarny obiektów żywności, żywienia i produktów kosmetycznych

1. Charakterystyka obiektów nadzorowanych przez Sekcję Higieny Żywności, Żywienia i Produktów Kosmetycznych

Spośród 268 obiektów zaplanowanych do kontroli w 2021r. Sekcja Nadzoru nad Żywnością, Żywieniem i Produktami Kosmetycznymi przeprowadziła kontrole w 135 obiektach, tj. w 50,4% obiektów planowanych.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów objętych nadzorem		Kierunek zmian
	2020	2021	
Obiekty produkcji żywności, w tym: 2 wytwórnie i 15 automatów do lodów, 9 piekarni, 6 ciastkarni, 3 przetwórnie owoców i warzyw, 1 wytwórnia makaronów, 1 zakład produkcji wyrobów cukierniczych, 2 zakłady produkcji suplementów diety, produkcja ciast w warunkach domowych – 4, gospodarstwo oraz 42 gospodarstwa produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich, w tym 1 rolniczy handel detaliczny	84	85	+1
Obiekty obrotu żywnością: supermarkety - 18, sklepy-124, hurtownie – 4, handel obwoźny– 54, apteki i punkty apteczne – 17, sklepy zielarskie – 4, inne obiekty obrotu (sprzedaż internetowa - 9, kioski „Ruch” i urzędy pocztowe – 13, import– 1, punkt skupu – 1, targowisko – 1)	248	246	-2
Obiekty żywienia zbiorowego otwarte , w tym: (restauracje, bary, zajazdy - 15), zakłady małej gastronomii – 33, ruchome pmg – 20,	80	83	+3

gospodarstwa agroturystyczne - 15			
Obiekty żywienia zbiorowego zamknięte – stołówki, w tym: 2 pracownicze, 3 w dps, 1 blok żywienia w szpitalu, 2 internaty, 18 szkolnych, 11 przedszkolnych, 2 żłobki, 2 ośrodki fundacji, 1 stacja, 1 im. Brata Alberta, 1 w ŚDS, 10 sal bankietowych	53	54	+1
Środki transportu żywności (specjalistyczne)	93	92	-1
Miejsca obrotu przedmiotami użytku	17	17	0
Razem	575	577	+2

Tabela.8 Liczba obiektów objętych nadzorem w roku 2020 i 2021, według rodzaju prowadzonej działalności oraz kierunku zmian w zakresie liczby nadzorowanych obiektów.

W skontrolowanych obiektach:

przeprowadzono ogółem 237 kontroli (149 sanitarnych, 62 akcyjnych – zagrożenie afrykańskim pomorem świń (ASF), 13 w związku z powiadomieniami w systemach RASFF, 10 interwencyjnych – skargi konsumenckie, 3 sprawdzające) oraz 520 wizyt – wywiadów COVID w zakresie przestrzegania przepisów rozporządzenia w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii.

- Wydano 37 decyzji administracyjnych, w tym:
- 2 decyzje na poprawę stanu sanitarno – technicznego,
- 1 zmieniającą termin wykonania
- 24 decyzje bezwarunkowo zatwierdzające obiekty,
- 5 decyzji rozszerzających zakres prowadzonej działalności,
- 4 decyzje płatnicze.

Nałożono 1 mandat karny na kwotę 200,00zł. Podczas przeprowadzonych kontroli wycofano ze sprzedaży środki spożywcze o niewłaściwej jakości zdrowotnej (przeterminowane) na kwotę 270zł.

2. Stan sanitarny poszczególnych rodzajów obiektów.

A. Obiekty produkcji żywności.

W obiektach produkcji żywności przeprowadzono ogółem 40 kontroli, w tym 2 kontrole interwencyjne (piekarnia), które dotyczyły, nieprawidłowego znakowania, a w drugim przypadku – niewłaściwej jakości pieczywa – niepotwierdzone. W jednym zakładzie (ciastkarnia) stwierdzono nieprawidłowości, tj. brudne ściany, odpryski farby, wykwity pleśni - część nieprawidłowości usunięto natychmiast, na pozostałe wydano 1 decyzję administracyjną – termin wykonania 30.04.2022r.

W zakładach produkcyjnych pobrano do badań 29 próbek wyrobów gotowych, żadnej próbki nie zakwestionowano. W 42 zarejestrowanych gospodarstwach rolnych, które prowadzą działalność w zakresie produkcji pierwotnej i dostaw bezpośrednich oraz jedno dodatkowo w ramach RHD, przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych, w tym 1 wspólnie z PIORiN. Pobrano do badań 2 próbki warzyw, które nie były kwestionowane.

Rodzaj obiektów	Ilość obiektów skontrolowanych	Ilość przeprowadzonych kontroli
Wytwórnice lodów tradycyjnych i automaty do lodów	11	11
Piekarnie	5	5
Ciastkarnie, zakład wyrobów cukierniczych, zakłady produkcji ciast w warunkach domowych	5	7
Wytwórnica makaronów	1	1
Przetwórnice owocowo-warzywne i obieralnia warzyw	2	2
Wytwórnice suplementów diety	2	5
Produkcja pierwotna, rhd	6	9
Razem:	32	40

Tabela 9. Obiekty produkcji żywności skontrolowane na terenie powiatu włoszczowskiego w 2021r.

B. Obiekty obrotu żywnością.

W obiektach obrotu żywnością przeprowadzono ogółem 155 kontroli, w tym 64 „akcyjnych” (ASF, RASFF) i 5 interwencyjnych, wydano 2 decyzje rozszerzające działalność oraz 15 decyzji zatwierdzające nowe obiekty.

Nałożono 1 mandat karny na 200,00zł za przeterminowane artykuły spożywcze (sklep).

W obiektach obrotu pobrano do badania 127 próbek, 1 próbka zakwestionowana (suplement diety za znakowanie).

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych w 2021r.	
	ogółem	przeprowadzono kontroli
Sklepy spożywcze	34	43
Supermarkety	13	21
Apteki	7	11
Magazyny hurtowe	3	9
Inne obiekty obrotu: handel obwoźny, apteki i punkty apteczne, sklepy zielarskie, środki transportu, inne obiekty obrotu (sprzedaż internetowa, kioski „Ruch” i urzędy pocztowe, import, punkt skupu, targowisko)	20	71
Razem:	77	111

Tabela 10. Obiekty obrotu żywności skontrolowane na terenie powiatu włoszczowskiego w 2021r.

C . Obiekty żywienia zbiorowego.

W obiektach żywienia zbiorowego przeprowadzono ogółem 39 kontroli, w tym 4 interwencyjne. Nieprawidłowości nie stwierdzono, nie wydawano decyzji administracyjnych.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów skontrolowanych w 2021r.	
	ogółem	przeprowadzono kontroli
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte	4	5
Zakłady małej gastronomii (pmg i pijalnie piwa)	6	7
Ruchome punkty małej gastronomii	4	15
Agroturystyka	0	0
Obiekty żywienia zbiorowego zamknięte – stołówki, w tym: 2 pracownicze, 3 w dps, 1 blok żywienia w szpitalu, 2 internaty, 18 szkolnych, 11 przedszkolnych, 2 żłobki, 2 ośrodki fundacji, 1 stacja, 1 im. Brata Alberta, 1 w ŚDS, 10 sal bankietowych	9	12
Razem:	23	39

Tabela 11. Obiekty żywienia zbiorowego skontrolowane na terenie powiatu włoszczowskiego w 2021r.

Żywnienie otwarte:

Przeprowadzono 5 kontroli, w tym jedna kontrola interwencyjna, która dot. nieprzestrzegania przepisów Rozporządzenia RM w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii, tzn. podawanie konsumentom potraw i spożywanie ich na miejscu – wydano decyzję. Podczas przeprowadzania kolejnych kontroli zakładu nie stwierdzono nieprawidłowości. Wydano 6 decyzji zatwierdzających nowe obiekty.

Punkty małej Gastronomii i ruchome punkty (przyczepy gastronomiczne):

Przeprowadzono 22 kontrole, w tym 2 interwencyjne - skargi dot: w pmg nieprawidłowej gospodarki odpadami, braku koszy na odpady, w ruchomym pmg - dot. niewłaściwej jakości hod-dogów – skargi niepotwierdzone oraz 12 kontroli w związku z ASF.

Żywnienie zamknięte (stołówki):

W obiektach żywienia „zamkniętego” przeprowadzono ogółem 12 kontroli, w tym

jedną kontrolę interwencyjną w stołówce szkolnej dot. nieprawidłowych warunków sanitarno- higieniczno- technicznych w jadalni – skarga niepotwierdzona. Decyzji administracyjnych nie wydawano, wydano 1 decyzję zatwierdzającą żłobek.

Podczas kontroli bloku żywienia w szpitalu stwierdzono nieprawidłowości: skorodowane, okapy metalowe zamocowane nad kotłami elektrycznymi, brudne, z odpryskami farby, zawilgocone, z nalotem pleśni ściany, sufity w pomieszczeniu kuchni ogólnej, obieralni warzyw i zmywalni centralnej, zniszczone drewniane okno w obieralni i magazynie warzyw - wydano 1 decyzję administracyjną, która została wykonana w terminie. Pobrano próbkę posiłku całodziennego (dieta podstawowa) – niekwestionowana.

Ponadto dokonano 3 ocen jadłospisów w 3 stołówkach (1 w przedszkolach, 2 w czasie wypoczynku dzieci i młodzieży) – nieprawidłowości nie stwierdzono.

D. Jakość zdrowotna środków spożywczych.

W 2021r. do badań pobrano łącznie 156 próbek żywności i 2 próbki przedmiotów użytku.

Lp.	Kierunek badań	Ilość próbek pobranych do badania	Ilość próbek kwestionowanych
1.	Badania w kierunku parametrów mikrobiologicznych w ramach urzędowej kontroli.	82	0
2.	Badania w kierunku parametrów chemicznych w ramach urzędowej kontroli.	76	1 (znakowanie)

Tabela 12. Pobór próbek do badań laboratoryjnych

1 próbka kwestionowana - Suplement diety "Rutinacea" za nieprawidłowe oznakowanie, przekazano informację terenowo właściwemu PPIS nadzorującemu producenta.

E. Miejsca obrotu przedmiotami użytku

W obiektach obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością przeprowadzono 3 kontrole - nieprawidłowości nie stwierdzono.

W 2021r. wpłynęło 8 powiadomień RASFF dotyczących materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, działania podejmowano w 1 przypadku, wyroby ze sklepu zostały odesłane do hurtowni w której były zakupione.

W ramach nadzoru pobrano do badania 2 próbki wyrobów i materiałów do kontaktu z żywnością (kubki ceramiczne i kieliszki szklane) – próbki nie zostały zakwestionowane.

G. Działania podjęte w ramach kontroli akcyjnych.

- W związku z zagrożeniem wynikającym z możliwości przeniesienia wirusa afrykańskiego pomoru świń na teren powiatu włoszczowskiego, przeprowadzono kontrole dotyczące nadzoru nad legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego oraz zagospodarowywania odpadów pochodzenia zwierzęcego w obiektach żywnościowo-żywnościowych. Kontrole przeprowadzono na targowisku, w zakładach żywienia oraz obiektach obrotu (sklepy, supermarkety, hurtownie). Z działań tych sporządzano miesięczne raporty, które przesyłano Świętokrzyskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu oraz Powiatowemu Lekarzowi Weterynarii we Włoszczowie. Podczas kontroli nie stwierdzono wprowadzania do obrotu mięsa i przetworów z dzika, bądź mięsa i wędlin niewiadomego pochodzenia - wprowadzane do obrotu wyroby były prawidłowo oznakowane, przedsiębiorcy posiadali dokumentację z której wynikało, że wprowadzane do obrotu wyroby były produkowane w Polsce.

- działania wskutek 11 interwencji (6 na wniosek konsumentów, w tym: 4 anonimowe telefoniczne, 1 pisemna-anonimowa, 1 emailowa,) oraz 5 na wniosek instytucji (tj. 3 - ŚPWIS, 2- PPIS). Potwierdzonych - 2, niepotwierdzonych – 9. Wszystkie zostały rozpatrzone.. W wyniku podjętych działań zmierzających do załatwienia skarg, przeprowadzono 11 kontroli.

XI. PROMOCJA ZDROWIA I OŚWIATA ZDROWOTNA

W 2021 roku zgodnie z zapisami ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej podejmowano działania w zakresie promocji zdrowia, które uwzględniały aktualne potrzeby zdrowotne środowiska lokalnego oraz sytuację epidemiologiczną powiatu włoszczowskiego oraz kraju. Prowadzenie działań promocji zdrowia miało na celu wykształcenie w społeczeństwie postaw i zachowań prozdrowotnych, aktywowanie czynników wspierających zdrowie, jak również ograniczanie zagrożeń zdrowotnych. W związku z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2 realizacja programów edukacyjnych, akcji specjalnych czy innych działań jednorazowych odbyły się w znacznie ograniczonym zakresie. Z uwagi na czas nauki zdalnej w szkołach realizacje programów edukacyjnych nie przebiegały zgodnie z założeniami.

W roku 2021 realizowano i koordynowano działania w zakresie następujących zagadnień:

- promowania zdrowego stylu życia - głównie aktywności fizycznej,

- profilaktyki w zakresie HIV/AIDS,
- profilaktyki chorób zakaźnych,
- profilaktyki w zakresie chorób nowotworowych,
- promowania racjonalnego odżywiania,
- profilaktyki uzależnień,
- profilaktyki grypy
- kampania szczepienna

1. Ogólnopolskie programy edukacyjne

1.1. „Trzymaj Formę”

Głównym celem programu jest zwiększenie świadomości dotyczącej wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie. Skierowany do szkół podstawowych klas V-VII oraz ich rodziców. Program dotyczy promocji zdrowego stylu życia. Wdraża zasady zbilansowanej diety, aktywności fizycznej, odpowiedzialności za własne zdrowie poprzez dokonywanie właściwych wyborów. Edukacją objęto 698 uczniów oraz 164 rodziców z 6 szkół podstawowych .

1. 1. Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość”

Celem programu było ograniczenie niekorzystnych następstw zdrowotnych, prokreacyjnych i społecznych związanych z używaniem i nadużywaniem substancji psychoaktywnych przez młodych ludzi wchodzących w dorosłe życie. Program skierowany był do młodzieży w wieku 15-19 lat. Projekt zawierał też elementy angażujące ich rodziców. Program realizowany był w 4 placówkach ponadpodstawowych z terenu powiatu włoszczowskiego. Edukacją objęto łącznie 306 osoby.

1. 2. Krajowy Program Zwalczania AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV

W trakcie całego roku 2021 aktywizowano społeczność szkolną oraz środowisko medyczne i lokalne poprzez udostępnianie informacji na temat profilaktyki HIV/AIDS (zamieszczanie

aktualnych informacji na stronie internetowej PSSE, dystrybucja materiałów edukacyjnych do placówek oświatowo-wychowawczych, placówek podstawowej opieki zdrowotnej, biur podróży). Łącznie działaniami objęto 716 osób.

1.3. Program edukacyjny „Skąd biorą się produkty ekologiczne”

W roku szkolnym 2020/2021 w pilotażowej edycji ogólnopolskiego programu edukacyjnego pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne” uczestniczyło 8 przedszkoli z powiatu włoszczowskiego. Celem programu było zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz budowanie właściwych nawyków żywieniowych od najmłodszych lat, kreowanie u dzieci prawidłowych postaw dotyczących zdrowego żywienia oraz promowanie aktywności fizycznej.

Program spotkał się z ogromnym zainteresowaniem i aprobatą wśród dzieci, rodziców i nauczycieli. Dzieci z zaangażowaniem i ciekawością realizowały zadania programowe przygotowane przez wychowawców.

W ciągu ostatnich kilkunastu lat drastycznie zmienił się styl życia dzieci – spożywają one zbyt dużo wysokoenergetycznych pokarmów, napoi oraz fast foodów, a wolny czas spędzają przed komputerem, telewizorem czy smartfonem. Liczba dzieci dotkniętych otyłością lub nadwagą na przełomie kilkunastu lat wykazuje tendencję wzrostową. W związku z powyższym w trosce o zdrowie młodego pokolenia przeprowadzono szereg lekcji na temat zdrowego odżywiania, przekazano wiedzę na temat produktów służących zdrowiu i produktów dla zdrowia. Dzieci obejrzały też bajkę pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne?”. Nie zabrakło tematów o jakże ważnym wpływie aktywności fizycznej na zdrowie dzieci i dorosłych.

2. Wojewódzkie programy edukacyjne

2. 1. Program edukacyjny „Znajdź właściwe rozwiązanie”.

Jest to program profilaktyki palenia tytoniu dla uczniów starszych klas szkół podstawowych. Celem głównym programu było zapobieganie paleniu tytoniu wśród uczniów starszych klas szkół podstawowych. Podjęte działania służące propagowaniu zdrowego stylu życia oraz walce z nałogiem palenia papierosów wśród młodych ludzi z pewnością obudziły refleksje nad swoim

postępowaniem i przyczynią się do pozytywnego myślenia i właściwego działania. Uczniowie poznali niekorzystne dla zdrowia skutki palenia oraz korzyści, jakie daje niepalenie.

2. 2. Program edukacyjny „Nie pal przy mnie, proszę”.

Program edukacji antytytoniowej dla uczniów klas I-III szkół podstawowych w ramach edukacji antytytoniowej odnosi się do problemu biernego palenia wśród dzieci. Kształtuje u najmłodszych postawy odpowiedzialności za własne zdrowie i umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą. Program stanowi drugie ogniwo w cyklu programów profilaktyki antytytoniowej adresowanych do dzieci. Program został pozytywnie odebrany przez uczniów jak również uzyskał pozytywną opinię rodziców. Uczniowie byli zaangażowani w tematykę dotyczącą troski o swoje zdrowie i swojej rodziny. Mocno przeżywali sytuacje, kiedy opowiadali o osobach uzależnionych od tytoniu, alkoholu czy narkotyków. Dzieci uporządkowały i poszerzyły wiadomości na temat zdrowia, uświadomiły sobie, że same mogą unikać szkodliwych dla zdrowia sytuacji, zdobyły umiejętność radzenia sobie w sytuacjach gdy inni ludzie palą przy nich papierosy. Założenia profilaktyczne programu przyniosły zamierzony efekt - rodzice deklarują niepalenie i zaprzestają palenia w obecności dzieci. W realizacji programu brało udział 6 szkół podstawowych. Łącznie zasięgiem objęto 181 osób.

2. 5. Program edukacyjny „Wybierz Życie - Pierwszy Krok”

Celem programu było zmniejszenie występowania umieralności na raka szyjki macicy. Zadaniem programu było zachęcanie do odpowiedzialności za zdrowie swoje i najbliższego otoczenia. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli HPV w jego powstawaniu, motywowanie kobiet do regularnego poddawania się badaniom profilaktycznym przez całe życie, przygotowanie młodzieży do roli liderów edukacji zdrowotnej w środowisku lokalnym.

Program zrealizowało 5 szkół ponadpodstawowych, edukacją objęto 302 uczniów, 120 rodziców i opiekunów uczniów oraz 20 nauczycieli i innych pracowników.

III. INTERWENCJE NIEPROGRAMOWE

3. 1. Profilaktyka palenia tytoniu, w tym: Światowy Dzień bez Tytoniu,

W 2021 roku w Światowym Dzień bez Tytoniu zostały podjęte działania w 10 instytucjach na terenie powiatu włoszczowskiego. Przekazano ulotki, które zawierały informacje dotyczące składu chemicznego i szkodliwości wdychanych podczas palenia e-papierosów oraz zagrożeniach związanych z używaniem E-papierosów, stężenie poziomu nikotyn w zwykłych papierosach i informacji, iż prowadzą one do niepełnosprawności, i są przyczyną wielu chorób.

3. 2. Akcja Letnia i Zimowa

Zorganizowano spotkanie edukacyjne dla dzieci w Samorządowym Przedszkolu Nr 2 we Włoszczowie. Przedszkolaki poznały zasady: bezpiecznego zachowania nad wodą, jak wygląda miejsce do kąpielii oraz jak skutecznie myć ręce. Podczas spotkania dzieci otrzymały balony oraz piłki z logiem szczepimy się.

Na obozach harcerskich i jeździeckich zostały przekazane broszury dotyczące bezpiecznych wakacji, promocji szczepień p/Covid 19 , profilaktyki HIV/AIDS, profilaktyki i zwalczania wszawicy, pierwszej pomoc w przypadku upałów, profilaktyki chorób odkleszczowych oraz aktualnej sytuacji epidemicznej. Łączną ilość osób, do których dotarły informacje dotyczące akcji letniej to 1035 osób.

3. 3. Profilaktyka używania narkotyków, w tym środków zastępczych.

Biorąc pod uwagę skalę zagrożenia wynikającego z przyjmowania szczególnie przez młodzież „nowych narkotyków” prowadzone były działania związane z szerzeniem świadomości dotyczących szkodliwości używania i uzależnienia od substancji aktywnych.

3. 4. Promocja szczepień ochronnych

Celem tego przedsięwzięcia jest intensyfikacja działań o charakterze edukacyjno-informacyjnym w zakresie promowania szczepień ochronnych oraz zachowań z zakresu higieny indywidualnej mających na celu ograniczanie szerzenia zakażeń. Kampania na temat szczepień obejmowała ekspozycje materiałów na stronie PSSE oraz facebook. Zostały rozpowszechnione materiały edukacyjne do szkół na terenie powiatu włoszczowskiego.

3. 5. Promocja zdrowego stylu życia

Prowadzono akcje profilaktyczne:

- Profilaktyka grypy – Prowadzono ekspozycję materiałów edukacyjnych w siedzibie PSSE we Włoszczowie
- Profilaktyka chorób nowotworowych – prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.
- Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach – prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych
- Prowadzono dystrybucję antytytoniowych materiałów edukacyjnych: ulotek, plakatów do zakładów opieki zdrowotnej, szkół wszystkich typów oraz instytucji użyteczności publicznej. Profilaktyka antytytoniowa obejmowała prowadzenie szkoleń dla przedszkolnych i szkolnych koordynatorów programów. Podczas szkoleń odbyły się m. in. wykłady nt: szkodliwości palenia tytoniu.
- Na stronie internetowej Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Włoszczowie <http://www.psse-wloszczowa.com.pl/> zamieszczano informacje na temat prowadzonych akcji profilaktycznych.

XII. Zakres badań i oznaczeń Oddziału Laboratoryjnego

W 2021 roku w Oddziale Laboratoryjnym PSSE we Włoszczowie odbyły się dwa audyty przeprowadzone przez auditorów Polskiego Centrum Akredytacji. Pierwszy w formie zdalnej odbył się w dniach 20 i 21 maja 2021 r., drugi w formie oceny na miejscu przeprowadzono w dniach 17 i 20 września 2021 r. Uzgodnione podczas tych ocen niezgodności dotyczyły badań bakterii *Legionella sp.* w wodzie oraz dobierania skuteczności ochron słuchu na stanowiskach pracy. Wykonano działania korygujące, które zostały następnie pozytywnie zaakceptowane przez PCA.

Zakres badań i oznaczeń akredytowanych przez Polskie Centrum Akredytacji (akredytacja Nr AB 671, wydanie nr 16 z dnia 12.01.2022 r.) w poszczególnych Pracowniach Oddziału Laboratoryjnego PSSE we Włoszczowie przedstawia się następująco:

Pracownia Badań i Pomiarów Środowiska Pracy

Powietrze na stanowiskach pracy:

- pobieranie próbek w celu oceny narażenia zawodowego na pyły przemysłowe wg PN-Z-04008-7:2002, pobieranie próbek powietrza wg PN-Z-04008-7:2002+Az1:2004;
- pobieranie próbek w celu oceny narażenia zawodowego na substancje nieorganiczne – frakcja respirabilna wg PN-Z-04008-7:2002;
- stężenie pyłu – frakcja wdychalna wg PN-91/Z-04030.05;
- stężenie pyłu – frakcja respirabilna wg PN-91/Z-04030.06;
- stężenie tlenku węgla wg PB/PBiPSP/01, wyd. 2 z 07.01.2010;

Środowisko pracy – hałas:

- równoważny poziom ciśnienia akustycznego skorygowanego charakterystyką częstotliwościową A;
- maksymalny poziom ciśnienia akustycznego skorygowanego charakterystyką częstotliwościową A;
- szczytowy poziom ciśnienia akustycznego skorygowanego charakterystyką częstotliwościową C;
- poziom ciśnienia akustycznego w pasmach oktawowych;
- poziom ekspozycji na hałas odniesiony do 8 - godzinnego dnia pracy;
- poziom ekspozycji na hałas odniesiony do tygodnia pracy
- wg PN-N-01307:1994 i PN-EN ISO 9612:2011 z wyłączeniem metody obejmującej strategię nr 2 – pkt 10 i strategię 3 – pkt 11;
- efektywny poziom dźwięku A pod ochronnikami słuchu wg PN-EN 458:2016; PN-EN ISO 4869-2:2002 i PN-N-01307:1994 i PN-EN ISO 9612:2011 z wyłączeniem metody obejmującej strategię nr 2 – pkt 10 i strategię 3 – pkt 11;

Środowisko pracy – oświetlenie elektryczne we wnętrzach:

- oświetlenie miejsc pracy światłem elektrycznym;
- równomierność oświetlenia wg PN-83/E-04040.03.

Pracownia Mikrobiologii, Parazytologii i Pożywek

- obecność pałeczek Salmonella i Shigella wg PB/PMPiP/01 wyd. 2 z dnia 06.09.2007r.
- oznaczanie obecności drobnoustrojów wskaźnikowych – *Geobacillus stearothermophilus* (kontrola skuteczności sterylizacji w autoklawie Sporal A) wg procedury Badawczej PB/PMPiP/06 wydanie 2 z dnia 31.08.2016r.

Ponadto poza zakresem akredytacji wykonuje się badania parazytologiczne materiału pochodzenia ludzkiego.

Pracownia Badań Higieny Środowiska

Woda, woda przeznaczona do spożycia przez ludzi, woda na pływalniach:

- oznaczanie mętności wg PN-EN ISO 7027-1:2016-09;
 - oznaczanie barwy wg PN-EN ISO 7887:2012 +Ap1:2016 rozdz. 4;
 - oznaczanie odczynu pH wg PN-EN ISO 10523:2012;
 - oznaczanie przewodności elektrycznej właściwej (w 25⁰C) wg PN-EN 27888:1999;
 - oznaczanie żelaza ogólnego PN-ISO 6332:2001 +Ap1:2016;
 - oznaczanie amoniaku wg PN-C-04576-4:1994;
 - oznaczanie azotynów PN-EN 26777:1999;
 - oznaczanie azotanów wg PN-82/C-04576.08;
 - oznaczanie manganu wg PN-92/C-04590/03;
 - oznaczanie utleniałości (indeksu nadmanganianowego) wg PN-EN ISO 8467:2001;
 - oznaczanie ogólnej liczby mikroorganizmów w 22⁰C po 72h wg PN-ISO 6222:2004;
 - oznaczanie ogólnej liczby mikroorganizmów w 36⁰C po 48h wg PN-ISO 6222:2004;
 - oznaczanie enterokoków kałowych wg PN-EN ISO 7899-2:2004;
 - oznaczanie *Legionella sp.* wg PN-EN ISO 11731:2017-08+Ap1:2019-12.
 - oznaczanie bakterii grupy coli wg PN-EN ISO 9308-1:2014-12 + A1:2017-04;
 - oznaczanie *Escherichia coli* wg PN-EN ISO 9308-1:2014-12 + A1:2017-04;
 - oznaczanie liczby gronkowców w 100 ml wody metodą filtrów membranowych wg PB/PBHŚ/06 wyd. 2 z 30.08.2016;
 - oznaczanie *Pseudomonas aeruginosa* wg PN-EN ISO 16266:2009.
- Ponadto wykonywane są następujące badania wody, będące poza zakresem akredytacji:
- oznaczanie zapachu wg PN-EN 1622:2006;
 - oznaczanie smaku wg PN-EN 1622:2006.

Badania wykonywane są wg Polskich Norm lub procedur badawczych własnych. Zgodnie z postanowieniami dokumentu PCA DAB-07 badania w obszarze regulowanym prawnie są wykonywane zgodnie z metodyką wskazaną w obowiązujących aktualnie aktach prawnych.

Oddział Laboratoryjny obejmuje zakresem swej działalności powiat włoszczowski oraz powiaty ościenne, (powiat jędrzejowski, konecki, częstochowski, radomszczański – w strukturach Inspekcji Sanitarnej brak jest laboratoriów). W ramach działalności nadzorowej w Oddziale Laboratoryjnym PSSE we Włoszczowie badane są próbki z powiatu włoszczowskiego i jędrzejowskiego.

W 2021 roku Oddział Laboratoryjny wykonał w sumie (działalność w ramach nadzoru sanitarnego i w ramach zleceń) 6585 badań oraz 17206 oznaczeń, pobrano 950 próbek do badań laboratoryjnych. Próbki do badań w ramach nadzoru sanitarnego były dostarczane do laboratorium przez pracowników Oddziału Nadzoru Sanitarnego Powiatowej

Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej we Włoszczowie, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Kielcach i Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Jędrzejowie, a w ramach zleceń także przez próbkobiorców będących pracownikami zakładów wodociągowych.

Pracownia Badań Higieny Środowiska wykonywała badania fizykochemiczne i bakteriologiczne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wód powierzchniowych wykorzystywanych jako kąpieliska, wód w basenach kąpielowych oraz ciepłej wody użytkowej (w kierunku obecności bakterii *Legionella sp.*). Wykonano ogółem 2237 badań, w tym 8251 oznaczeń.

Pracownia Badań i Pomiarów Środowiska Pracy pobierała frakcję respirabilną pyłu w celu oznaczania krystalicznej krzemionki, wykonywała badania stężeń pyłów przemysłowych, pomiary stężenia tlenu węgla, poziomu hałasu oraz natężenia oświetlenia elektrycznego na stanowiskach pracy. Wykonano ogółem 1450 badań, w tym 2931 oznaczeń.

Pracownia Mikrobiologii, Parazytologii i Pożywek prowadziła badania drobnoustrojów schorzeń jelitowych – badania w kierunku *Salmonella*, *Shigella*, *E. coli*, badania parazytologiczne. Pracownia wykonywała również badania skuteczności procesów sterylizacji. Wykonano ogółem 2898 badań, w tym 6024 oznaczeń.

W Oddziale Laboratoryjnym w 2021 roku zakwestionowano 171 badań (otrzymane wyniki nie odpowiadały ustalonym wymogom higienicznym). Kwestionowane badania dotyczyły głównie badań bakteriologicznych wody oraz pomiarów poziomu dźwięku na stanowiskach pracy.

Podsumowanie

W minionym roku na bezpieczeństwo sanitarne mieszkańców powiatu dominujący wpływ miała liczba odnotowanych przypadków zakażeń SARS CoV-2 i głównymi wyzwaniami, z jakim przyszło się mierzyć były działania zmierzające do zwalczania epidemii i minimalizowanie jej skutków. W związku z tym pracownicy Stacji zaangażowani byli w działania przeciwepidemiczne:

- przeprowadzali wywiady epidemiologiczne z chorymi z powiatu włoszczowskiego jak i z powiatu kieleckiego,
- rozwiązywali zgłoszenia w systemie SEPIS,
- pracowali w systemie dwuzmianowym w związku z wykonywaniem w/w czynności,
- przeprowadzali kontrole przestrzeganie przepisów dotyczących nakazów i zakazów w związku z COVID-19.

Działania Inspekcji Sanitarnej skupiały się na edukacji społeczeństwa w zakresie przestrzegania przepisów przeciwepidemicznych, korzystania z maseczek, stosowania środków do dezynfekcji oraz zachowania dystansu w kontaktach z innymi osobami tak w zakładach pracy jak i podczas zakupów i w przestrzeni publicznej.

Sytuację epidemiologiczną pozostałych chorób zakaźnych w powiecie włoszczowskim w 2021 r. na tle województwa świętokrzyskiego i Polski należy uznać jako dobrą.

W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego w przypadku niektórych jednostek chorobowych odnotowano niewielki wzrost zachorowań na salmonellozy, bakteryjne i wirusowe zakażenia jelitowe, wirusowe zapalenie wątroby typu B i C, boreliozę. W większości jednostek wystąpił spadek zapadalności i dotyczył ospy wietrznej, krztuśca, płonicy, biegunki dzieci do 2 lat, grypy i zachorowań grypopodobnych. Nie notowano chorób zakaźnych przeciwko, którym prowadzone są szczepienia ochronne jak odra, świnka, różyczka, poliomyelitis.

Wykonawstwo szczepień ochronnych w 2021 r. utrzymywało się na podobnym poziomie roku ubiegłego. W dalszym ciągu utrzymująca się pandemia była przyczyną niewielkich spadków odsetka zaszczepionych dzieci w 6. roku życia tj. w roczniku 2016 (86,0%), 14. roku życia tj. w roczniku 2008 (89,9 %) oraz w 19. roku życia tj. w roczniku 2003 (90,7%). Jako przyczynę takiego stanu należy przyjąć m.in. okresowe odroczenia od szczepień dzieci z powodu indywidualnych przeciwwskazań oraz związane z sytuacją pandemii, a także obawy rodziców dotyczące szczepień w czasie pandemii.

Działania przeciwepidemiczne były prowadzone zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Zadania realizowane w ramach nadzoru zapobiegawczego były ściśle związane z aktywną działalnością inwestycyjną organów samorządowych oraz inwestorów funkcjonujących na terenie powiatu. Realizując ustawowe obowiązki zwracano szczególną uwagę na rozwiązania techniczne i technologiczne, mające na celu zabezpieczenie ludzi przed nadmiernym hałasem, zabezpieczenie ludzi i środowiska przed wpływem zanieczyszczeń atmosferycznych oraz ochrony zdrowia ludzi poprzez zastosowanie właściwych materiałów budowlanych, zagwarantowanie właściwych warunków pracy i pobytu w pomieszczeniach. Oceniając inwestycje zarówno na etapie planowania, projektowania i odbioru końcowego stwierdzono, że ich standardy w dalszym ciągu wzrastają.

Stan sanitarny i techniczny obiektów nauczania i wychowania poprawia się w każdym roku. Placówki w ramach projektów termomodernizacji zostały docieplone oraz

zyskały nowe estetyczne elewacje. Na przestrzeni ostatnich lat poprawiło się wyposażenie szkół w meble i sprzęt sportowy z certyfikatami zgodności, zdecydowaną poprawę odnotowano również w dostępności do nowych boisk sportowych przy szkołach. Systematycznie wymieniane są urządzenia rekreacyjne na placach zabaw przy przedszkolach.

Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywnościowo-żywnościowych nie odbiegał zasadniczo od stanu z lat ubiegłych. W nadzorowanych zakładach wdrożone są procedury GHP, GMP i HACCP stanowiące narzędzie bezpieczeństwa zdrowotnego żywności.

W dalszym ciągu prowadzony był wzmożony nadzór nad :

- legalnością wprowadzanej do obrotu żywności pochodzenia zwierzęcego
- zagospodarowywania odpadów pochodzenia zwierzęcego w obiektach żywnościowo-żywnościowych w związku z zagrożeniem wynikającym z możliwości przeniesienia wirusa afrykańskiego pomoru świń,
- automatami do produkcji lodów
- żywności bezglutenowej
- warunkami przechowywania i wprowadzania do obrotu wód butelkowanych i napojów
- żywnością zbiorową (typu otwartego) w sezonie letnim
- warunkami sanitarno-higienicznymi i technicznymi bloku żywienia i jakości żywienia w szpitalu
- grzybami, i zakładami wykorzystującymi grzyby w produkcji, przetwórstwie, obrocie żywnością zbiorową
- materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością.

W ocenie jakości wody korzystano z wyników badań próbek pobranych przez PSSE jak również z wyników badań przeprowadzonych przez zakłady wodociągowe i podmioty zaopatrzące w wodę w ramach kontroli wewnętrznej. Jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi pod względem mikrobiologicznym uległa okresowemu pogorszeniu w 5 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę (Moskorzew, Gościencin, Radków – Świerków, Cieśle, Kuczków) oraz w dwóch podmiotach zaopatrzących w wodę z terenu powiatu. Kwestią istotną dla stanu bezpieczeństwa sanitarnego zaopatrzenia ludności w wodę było zapewnienie awaryjnych źródeł wody w przypadkach awarii lub sytuacji kryzysowych oraz budowa sieci wodociągowej na terenach pozbawionych wodociągów (np. miejscowość Chebdzie gm. Moskorzew). Stwierdza się również niedostateczną ilość cystern lub innych zbiorników magazynujących wodę wykorzystywanych w przypadkach wyłączeń wodociągów. Drugą ważną sprawą było

zapewnienie awaryjnych ujęć wody w wodociągach zasilanych wyłącznie przez jedną studnię, bez możliwości łączenia sieci wodociągowych (wodociąg Mieczyn i Moskorzew).

Analiza przeprowadzonych w 2021 roku kontroli w zakresie nadzoru nad warunkami środowiska pracy oraz porównanie wyników kontroli z latami poprzednimi, pozwala na stwierdzenie, iż poziom bezpieczeństwa pracy osób zatrudnionych w podmiotach prowadzących działalność na terenie powiatu włoszczowskiego sukcesywnie podnosi się.

Wzrasta świadomość pracodawców w zakresie spoczywających na nich obowiązków wynikających z przepisów prawa dot. bezpieczeństwa i higieny pracy. Dokonując oceny warunków pracy w 2021r. należy stwierdzić, że podejmowane przez pracodawców działania związane z unowocześnianiem parków maszynowych, wprowadzaniem nowych rozwiązań techniczno-organizacyjnych o także poprzez wyposażanie pracowników w specjalistyczny sprzęt ochrony indywidualnej, zapobiegają ujemnym skutkom działania czynników szkodliwych dla zdrowia występujących na stanowiskach pracy, a tym samym przyczyniają się do poprawy warunków pracy oraz zwiększenia poziomu bezpieczeństwa i ochrony.

Nadal najczęstszym uchybieniem stwierdzanym podczas przeprowadzania działań kontrolnym pozostaje brak systematyczności w przeprowadzaniu badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy.

W 2021r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Włoszczowie wpłynęło jedno nowe zgłoszenia dot. podejrzenia choroby zawodowej. Kontynuowano postępowania wszczęte i prowadzone w latach 2019-2020. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny we Włoszczowie w roku 2021 wydał 2 decyzje administracyjne w zakresie chorób zawodowych, tj. o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (*pylice płuc: pylica krzemowa, przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym*).

W minionym roku na terenie powiatu włoszczowskiego nie odnotowano przypadków nielegalnego prowadzenia działalności w zakresie wytwarzania, przetwarzania, przerabiania, przywozu, wywozu, wewnątrzwspólnotowej dostawy lub wewnątrzwspólnotowego nabycia oraz wprowadzenia do obrotu środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. Nie odnotowano również przypadków podejrzenia/zatrucia oraz zgonów pośrednio bądź bezpośrednio związanych z użyciem środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych.

Biorąc pod uwagę skalę zagrożenia wynikającego szczególnie z przyjmowania „nowych narkotyków” przez młodzież, na terenie powiatu prowadzone były

działania edukacyjne mające na celu przedstawienie zagrożeń wynikających z używania środków zastępczych.

Działalność w zakresie promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej realizowana była zgodnie z założeniami Narodowego Programu Zdrowia. Realizowano programy ogólnopolskie, programy wojewódzkie oraz interwencje nieprogramowe wynikające z sytuacji epidemiologicznej. Działania podejmowane przez PSSE we Włoszczowie realizowane były przy współpracy różnych instytucji, organizacji, samorządów, placówek oświatowo – wychowawczych, podmiotów leczniczych.